

2003. - Dł. - Dziennik teści

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Wypis z NIE (prokoma)



++ (ksero)

AK

KULCZYCKA Jrema Warszawa

zd. Wmęk

ps. "Jrys"

(1922 - 1938)

3518/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — KULCZYCKA Jrene
zd. WmęK
3518 | WSK

I/1. Relacja -

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora ✓

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. -

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) -

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. -

III/5 – inne... -

IV. Korespondencja -

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ (+ patrz pl II)

I 12 Dokumenty (sensu stricto)

- Legitymacja nr 242 NSZZ Solidarność, Warszawa 1990r., kopia,
+ dwa zdjęcia, k.1 s.1
- Zaświadczenie nr DK-05124/W, odznaczenie „Krzewem Srebrnym
Orderu Virtuti Militari”, Warszawa 1966r., kopia; Legitymacja
nr D-65522, odznaczenie „Krzewem Walecznych”, Warszawa 1959r., kopia;
Odznaczenie „Krzewem Armii Krajowej” Londyn 1983r., kopia,
k.1 s.1 (2 egz.)
- Zaświadczenie nr 463, Warszawa 1979r., kopia; Odznaka b. Żołnierzy
Batalion Żabka, Warszawa 1969r., kopia; Legitymacja Nr 10.10.41-41,
odznaczenie „Medalem Związku i Wolności 1945r.” Warszawa 1973r.,
kopia, k.1 s.1 (2 egz.)
- Legitymacja nr 190405, Warszawa 1956r., kopia, dwa nekrologi
I. Kulczyckiej, kopia, k.1 s.1
- Zaświadczenie nr 463, odznaczenie „Odznaka Pamiątkowa Zgrupowania
„Radosław””, Warszawa 1979r., kopia; nekrolog I. Kulczyckiej, kopia,
k.1 s.1
- Mianowanie na st. Podporucznika Wojciecha Polskiego, Warszawa,
1994r., kopia, k.1 s.1

LEGITYMACJA

Nr 242



Irena Kulczycka
podpis posiadacza

Nazwisko *Kulczycka*
Imiona *Irena*
Imię ojca *Jan*
Data urodzenia *7.07.1925r.*

Jest Członkiem
Niezależnego Samorządnego
Związku Zawodowego

Solidarność

od *15 września* 19*89* r.

Przedstawicielka
[Signature]
Warszawa *90.05.14*
miejsce data









ZAŚWIADCZENIE

Nr DK-05127/W

WARSZAWA
dnia 25.04. 1966r.

Zaświadcza się, że

Obywatel

KULCZYCKA Irena

(nazwisko i imię)

Jan

(imię ojca)

za udział
w walkach z hitlerowskim okupantem
w latach 1939-1945
został przez kompetentne władze

odznaczony

KRZYŻEM SREBRNYM

ORDERU VIRTUTI MILITARI



SZEF DEPARTAMENTU KAPOR MON

[Handwritten signature]

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr D-65522

WARSZAWA
dn. 28 sierpnia 1959r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 28 sierpnia 1959r.

odznaczony(a) został(a)

Ob. KULCZYCKA

Irena c. Jana

KRZYŻEM WALECZNYCH

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

[Handwritten signature]

Nazwisko KULCZYCKA

Imię Irena

Pseudonim

"IRYS"

Przydział A.K. Szar. Szer. Bat.

ZOSKA, kmp. RUDY, łączn. W-wa.

Odznaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez
dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego
dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski
Podziemnej w latach

1939 - 1945

Podpis:

[Handwritten signature]


Londyn, dnia 18.5.1983.

I/2/3

ZAŚWIADCZENIE
 Nr DK-05127/W

WARSZAWA
 dnia 25.04. 1966.

Zaświadcza się, że
 Obywatel
KULCZYCKA Irena
(nazwisko i imię)
 Jan
(imię ojca)
 za udział
 w walkach z hitlerowskim okupantem
 w latach 1939-1945
 został przez kompetentne władze
 odznaczony
KRZYŻEM SREBRNYM
ORDERU VIRTUTI MILITARI

SZEFEK DEPARTAMENTU KAPOR MON

[Signature]

POLSKA RZECZPOSPOLITA
 LUDOWA

LEGITYMACJA
 Nr D-65522

WARSZAWA
 dn. 23 sierpnia 1959 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA
 z dnia 23 sierpnia 1959 r.
 odznaczony(a) został(a)
 Ob. **KULCZYCKA**
 Irena c. Jana
KRZYŻEM WALECZNYCH

PRZEWODNICZĄCY
 RADY PAŃSTWA
[Signature]

Nazwisko **KULCZYCKA**
 Irena
 Imię **Irena**
 Pseudonim **"IRIS"**
 Przynależność **A.K. Szar-Szar, Bat. ZOSKA, kapt. RUDI, Jędrzn., W-wa.**
 Odznaczony został **KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ**

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez dowódcę A.K. gen. Tadeusza Rora-Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski Podziemnej w latach 1939 — 1945

Podpis: *[Signature]*
 M. Podpis: *[Signature]*
 Londyn, dnia 18.5.1987.

ARMIA KRAJOWA

Dowództwo
zgrupowania „Radosław”

przyznaje

ODZNAKĘ PAMIĄTKOWĄ

Za udział
w walkach powstańczych

od 1 sierpnia do 2 października
na szlaku bojowym:

WOLA – STARE MIASTO –
CZERNIAKÓW – MOKOTÓW

1944 r.

Zaświadczenie Nr 403

Irena
(GA)

Imię IRENA

Nazwisko KULCZYCKA

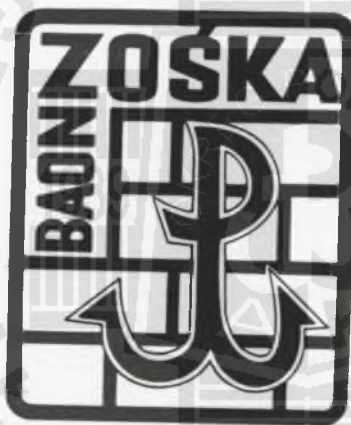
Pseudonim IRYS

Przydział "ZOŚKA"

Jana Ruda
Dowódca Zgrupowania
„Radosław” płk.

Warszawa, 1979 r.

ODZNAKA
b. ŻOŁNIERZY



Nr 76

Imię Irena

Nazw. Kulczycka

Pseud. Irysa

Komp. Kedyw. Śnica

Za Środowisko
b. Żołnierzy baonu „Zośka”
przy Zarządzie Okręgu Z.B.W.D.
w Warszawie

Jana Ruda
Irena

WARSZAWA 31•VIII•1969

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1010-71-71

WARSZAWA

dn. 26 marca 1973 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony (a) został (a)

Ob. KULCZYCKA

Irena c. Jana

MEDALEM
ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

Jana Ruda
10

ARMIA KRAJOWA

Zaświadczenie Nr 405

IR15

Dowództwo
zgrupowania „Radosław”

przyznaje

ODZNAKĘ PAMIĄTKOWĄ

Za udział
w walkach powstańczych

od 1 sierpnia do 2 października
na szlaku bojowym:

WOLA – STARE MIASTO –
CZERNIAKÓW – MOKOTÓW

1944 r.

Imię IRENA

Nazwisko KULCZYCKA

Pseudonim IRYS

Przydział "ZOŚKA"

Dowódca Zgrupowania

„Radosław” plk.

Warszawa, 1979 r.

ODZNAKA
b. ŻOŁNIERZY



Nr 76

Imię Irena

Nazw. Kulczycka

Pseud.

Komp.

Za Sądowisko
b. żołnierzy baonu „Zośka”
przy Zarządzie Okręgu ZB.WiD
w Warszawie

WARSZAWA 31.VIII.1969

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1010-71-71

WARSZAWA

dn. 26 marca 1973 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony (a) został (a)

Ob. KULCZYCKA

Irena c. Jana

MEDALEM
ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

11

Ikfb

№ 30430 T-12 10 U

LEGITYMACJA

członko czynnego
 № 190405



Wydana dn. 5.4.1956 r.
 Wazna do dnia 31.12.1956 r.

Jest Waszym szczęśliwym udziałem nie tylko chronić w pamięci wzniosłe przeżycia walki i wytrwałości, niewymownych cierpień i radości zwycięstwa nad faszyzmem, lecz również w pełni uczestniczyć w budowaniu nowego, sprawiedliwszego, światlejszego życia w Polsce.

Strzeżcie więc z najwyższym oddaniem strażniczki /naszej wolności — władzy ludowej wywalczonej krwią serdeczną ludu pracującego.

Twórczą swą pracą wnieście wkład Polski do wielkiego frontu obrońców pokoju, któremu przewodzi Związek Radziecki.

Podnoście wyżej w Waszych Zjednoczonych Szeregach Sztandar Solidarności wszystkich prostych ludzi w walce o wolność i pokój.

(—) Bolesław Bierut

Pr. Gr. 985 - 20.3.50 - E-1-13762 - 250.000 - 31.5.50
 K 94

21 kwietnia 1998 roku odeszła na wieczną wartę

Ś†P
IRENA KULCZYCKA
 z domu **WNEK**
 ps. „Irys”

Żołnierz Powstania Warszawskiego,
 łączniczka Oddziału „Kedyw Kolegium A”,
 uczestniczyła w walkach na Woli, Starym Mieście i Czerniakowie,
 odznaczona Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych
 i wieloma innymi.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się mszą św.
 w kaplicy Cmentarza Północnego (Wólka Węglowa)
 4 maja o godz. 11.30

przyjaciele z „Kedywu Kolegium A”
 i batalionu „Zośka”

21 kwietnia 1998 roku odeszła na wieczną wartę

Ś†P
IRENA KULCZYCKA
 z domu **WNEK**
 ps. „Irys”

żołnierz Powstania Warszawskiego,
 łączniczka Oddziału „Kedyw Kolegium „A”
 uczestniczyła w walkach na Woli, Starym Mieście i Czerniakowie,
 odznaczona Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych
 i wieloma innymi.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się mszą św.
 w Kaplicy Cmentarza Północnego (Wólka Węglowa)
 4 maja o godz. 11.30

przyjaciele z „Kedywu Kolegium „A”
 i Batalionu „Zośka”



Warszawa dnia 2.X.1979. *IR14*

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr. *463*.....

W 35 tą rocznicę zakończenia działań powstańczych w W A R S Z A W I E

Nadaję:

Odznakę Pamiątkową Zgrupowania "Radosław"

Ob. *Kulczyckiej Irenie*..... *Jana*.....
Ps. *„Irys”*....., żołnierzowi Armii Krajowej
w szeregach powyższego Zgrupowania, /batalion,
.....*„Zośka”*...../ za całokształt osobistego
wysiłku żołnierskiego, w najtrudniejszych warunkach walki, na szlaku: Wola, Stare Miasto, Czerniaków, Mokotów.

B.D-ca Zgrupowania "Radosław"

Jan Mazurkiewicz
Jan Mazurkiewicz "Radosław"

Płk. w stanie spoczynku.

21 kwietnia 1998 roku odeszła na wieczną wartę

Ś†P
IRENA KULCZYCKA
z domu **WNEK**
ps. „Irys”

Żołnierz Powstania Warszawskiego,
łączniczka Oddziału „Kedyw Kolegium A”,
uczestniczyła w walkach na Woli, Starym Mieście i Czerniakowie,
odznaczona Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych
i wieloma innymi.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się mszą św.
w kaplicy Cmentarza Północnego (Wólka Węglowa)
4 maja o godz. 11.30

przyjaciele z „Kedywu Kolegium A”
i batalionu „Zośka”

KULCZYCKA Irene

I/2/8

a/a
6.10.94r.

22
9700

Kunc. DLW
4. 9930



SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

..... Panią, szereg. nie podl. ob. sz. wojsk. Ireneę KULCZYCKĄ z Jana

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem 18 września 1997 r.

Original
alebrat
p. Malicki D.
6.10.94r.



MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Stanisław DOBRZAŃSKI

Warszawa, 19.09.1997 r.
(data)



l.dz. 1754/10SK-412/09

I 13 Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby
relatora

- Ankieta uczestnika Powstania Warszawskiego, 2001r., kopia, k.161
- Wykaz nazwisk, k.151



Zożmiał 4 mar 1998 Cmentarz Półn, Wólka Wesoła, do grobu Matki Jadwigi Wnek
 żyła syn Jerzy, córka Grażyna Rytko, i unuk Bohdan Rytko; krewny WII rzęd 5 półmłki
 oraz brat stryjeczny męża Janke Kulczycki z Argonow. luty 1960, 7 p.p. med. Jerzy Kulczycki

ANKIETA UCZESTNIKA POWSTANIA WARSZAWSKIEGO lista nr 69

Dr. Boj
 str.
 w kw 95
 -n-96
 -o-101
 119

Bot Żółta Foto 133 I134



manus II 02

1. Nazwisko **WNEK** 2. Imię **Jrena**
3. ~~Przedwojenn~~ nazwisko **na mężu KULCZYCKI od 1948r**
4. Imię ojca **JAN** 5. Matki **Jadwiga z domu Godlewska**
6. Data ur. **07.07.1925** 7. Miejsce ur. **Nowy Dwór Mazowiecki**
8. Pseudonimy **J.R.Y.S.** 9. Lewe nazwiska
10. Obecny adres zam. i kod **Warszawa Al. Jerozolimskie 117m32**
 tel. **29-02-01 82-017**
11. Stopień wojskowy **Specjalista** z **marc 21.04.1998r**
12. Zawód przed wojną lub przed Powstaniem, ewent. miejsce pracy
reżyseria i wokalność, tajne kursy
13. Adres przedpowstaniowy **z matką i bratem Żółta**
14. Udział w kampanii 1939 r. (stopień, funkcja, oddział, szlak bojowy)
15. Działalność konspiracyjna (od kiedy, nazwy i kryptonimy komórek, oddziałów:
 gdzie, pseudonimy, nazwiska i stopnie dowódców, przełożonych, kolegów) **Razem z bratem Jerzym Wnekem
 "Gardawie" DB 17. Wędrowni Okręg Włocławek, im. Tytusiewicz, D. Mieczysław Morawski
 Jan, Szeliża, plut. 229, 9. Tej. Kom. Dymarski, Bajonec, w. zgrup. Żółta**
16. Udział w Powstaniu Warszawskim (od kiedy do kiedy, nazwy i kryptonimy komórek, oddziałów: gdzie,
 pseudonimy d-ców, ich nazwiska i stopnie, szlak bojowy, miejsca walk, pseudonimy i nazwiska kolegów itp.)
**Kolegium m. A. "Specjalista" od 1 sierpnia 1944. przysięg. do "Oddziału par. Stasinek"
 "możliwe, że znał go z DB-17 jako "Specjalistę" "Szymon" w "współdziałaniu"
 ze Stasinkiem" w "pełnej gębie" (classa "Włocławek" z "Włocławka")
 Brat użłat w "walkach na Woli, "Starym Mieście" w "przebiegu do "Medanów" 2/8
 przez Opłód. Sady, i na "Czerwnej Korcie" oraz 16/17 września "przebiegu" powstania na "Sady" "Kępa" "Zółta"**
17. Odniesione rany (gdzie, kiedy, rodzaj rany) **w "czarnej" "nieprawy" "przebiegu" na "Sady" "Kępa" "Zółta"**
 i pobyt w szpitalach
w "Kępie" "A.K." Londyn 1.8.05.1983, Medal "Złoty" "Wolu" Nr 1050-74-71 z 26 VI 1973
18. Awanse i odznaczenia (kiedy, gdzie, przez kogo nadane, ewent. nr rozkazów) **Medal "Złoty" "Zółta" "Grunwald" "K.W." (1994) "Leg. D-65-522 z 28.08.1959r, VM Dk-1-105127/W z 25.04.1966r, Wzł. "Kępa" "Powstania" "Wzł. 56-82-50K z 07.82"**
19. Po kapitulacji Powstania (dalsza działalność konsp., ucieczka, pobyt w obozach jenieckich, koncentr.,
 pracy, gdzie, nazwy obozów, nr jenieckie, od kiedy do kiedy)
20. Zawód wykonywany po wojnie (ewent. ukończone studia wyższe, jakie, gdzie), stanowisko lub funkcja,
 stopień naukowy; nazwa zakładu pracy lub najdłuższego zatrudnienia
**wyższa szkoła "średnia", "Spółdziel. "Inwalidów" "Inopol", "Partyzantów 5" - kasjerka
 Karta Ewidencji i b. Zosta "m 76", "Cotonek" "Związek" "Pracowników" "Kamunistów" - "KAT Ewid" z 1990r
 kserokopie legitymacyj (odznaczeń)**

Ewentualne dalsze informacje proszę zamieścić na oddzielnej karcie. W razie posiadania dokumentów, pamiętników, wspomnień, relacji, fotografii z Powstania i konspiracji oraz tym podobnych, proszę wykazać je lub załączyć kserokopie, fotokopie, odpisy itp.

Data 1 września 2001r w g. Dr. Boj i w. w. w. dokumentu

podpis
Wnek



VH

18.	Iracki Piotr s. Jana	3.08.1907	AK	22.04.66	5114 ✓
19.	Jarosz Tadeusz s. Władysława	18.05.1897	AK	22.04.66	5115 ✓
20.	Jaworski Juliusz s. Franciszka	17.07.1925	AK	25.03.66	5116 ✓
21.	Kamiński Franciszek s. Wawrzynca	20.09.1902	AK	22.04.66	5117 ✓
22.	Kamiński Wincenty s. Franciszka	31.08.1901	AK	18.03.66	5118 ✓
23.	Kamiński Edmund s. Stanisława	20.06.1917	AK	22.04.66	5119 ✓
24.	Korejwo Apolinary s. Witolda	9.12.1897	AK	18.03.66	5120 ✓
25.	Kotas Ludwik s. Franciszka	6.08.1910	PSZ		5121 ✓
26.	Kowalski Jan s. Marcelego	10.06.1913	AK	21.01.66	5122 ✓
27.	Kowalski Stanisław s. Edwarda	8.10.1908	AK	10.12.65	5123 ✓
28.	Krzymowski Jerzy s. Władysława	1.08.1920	AK	28.01.66	5124 ✓
29.	Krzyżaniński Henryk s. Władysława	16.01.1917	AK	22.04.66	5125 ✓
30.	Książek Mieczysław s. Józefa	2.05.1914	AK	10.12.66	5126 ✓
31.	Kulezycka Irena c. Jana	7.07.1925	AK	10.12.66	5127 ✓
32.	Kulnis Antoni s. Jana	1.01.1908	AK	1.04.66	5128 ✓
33.	Kupis Tadeusz s. Leonarda	1.07.1925	AK	25.03.66	5129 ✓
34.	Legowicz Władysław s. Władysława <i>Antaniego</i>	19.02.1903	AK	17.12.65	5130 ✓
35.	Lichodziejewski Kazimierz s. Pawła	3.03.1900	AK	25.03.66	5131 ✓



l.dz. 1754/WSK-412/07

II Materiały uzupełniające relację

- Biogram nadesłany przez M. Sulej i W. Hissel w 2007 r., wydruk, k. 3 s. 1-3 (2 egz. + tzeci egz. k. 4 s. 1-4)
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i D. Kramp, 2006 r., wydruk, k. 2 s. 1-2 (2 egz.)
- Wspomnienie Ireny Urąg-Kulczyckiej, Gazeta Wyborcza styczeń 2001 r., org., k. 1 s. 1
- Wspomnienie Ireny Urąg-Kulczyckiej, Gazeta Wyborcza styczeń 2002 r., k. 1 s. 1 (ksero)
- Wspomnienie Ireny Urąg-Kulczyckiej, rkps, k. 1 s. 1
- Wspomnienie Ireny Urąg-Kulczyckiej, rkps (ksero), k. 2 s. 1-2
- "Ofiarom i bohaterom. Akcja tajnej podchorążówki przy zbiegu trzech ulic na Prace", kopia, k. 1 s. 1
- fragment książki A. Borkowicz - Celinski "Batalion "Żółka", Warszawa 1980 r., kopia + rkps, k. 1 s. 1-2
- Pluton kedywa "Kolegium A" włączony do batalionu [Żółka] 12.09.1944, [w:] Słownik biograficzny żołnierzy batalionu "Żółka", kopia, k. 1 s. 1
- Dziennik bojowy oddziału "A" Armii Krajowej. Warszawa 1-30 sierpnia 1944 r., kopia przystana przez J. Podrygalla, k. 6 s. 1-11.
- Wspomnienie Ireny Urąg-Kulczyckiej autorstwa Bolesława Góreckiego, [w:] Gazeta Wyborcza 06.09.2001 r., kopia, k. 1 s. 1



II Wrony

hwa

Irena KULCZYCKA z d. WNEK

Urodziła się 7 lipca 1925 r. w Nowym Dworze Mazowieckim jako córka Jana i Jadwigi z Godlewskich.

Miała dwóch braci - starszego o dwa lata Jerzego i młodszego o trzy lata Janusza.

Jej ojciec w latach I wojny światowej służył w 6 pp Legionów. W styczniu 1919 r. ponownie zgłosił się do WP i służył w wielu jednostkach wojskowych jako płтник. W 1920 r. mianowany porucznikiem. Od 1936 r., już w stopniu kapitana służył w Bochni, gdzie też przebywała jego żona z dziećmi. We wrześniu 1939 r. znalazł się razem z synem Jerzym (harcerzem) we Lwowie. Syna, jako małoletniego, udało mu się odesłać w listopadzie 1939 r. do domu. Sam natomiast dostał się do obozu w Starobielsku. W kwietniu lub w maju 1940 r. został zamordowany w Charkowie.

Po powrocie Jerzego do Bochni Jadwiga Wnek przeniosła się z dziećmi do Warszawy i zamieszkała na Żoliborzu przy ul. Krzechowieckiej, a później Niegolewskiego. Pracowała na utrzymanie rodziny w warsztacie rzemieślniczym. Należała także do konspiracji.

Irena do Powstania mieszkała na Żoliborzu z matką i braćmi. Uczęszczała na tajne kursy przygotowujące do matury. Pracowała w zakładzie rzemieślniczym produkującym ramki do obrazów. Od połowy 1943 r., wprowadzona przez brata Jerzego, była pod ps. Irys łączniczką w grupie dywersyjnej AK, krypt. DB-17 na Żoliborzu.

W dniu 1 sierpnia 1944 r. nie dotarła na koncentrację swego oddziału, czyli 9 Kompanii Dywersyjnej Zgrupowania „Żniwiarz”, gdyż około godz. 16 Niemcy



zablokowali przejazd koło Dworca Gdańskiego. Została przyjęta jako łączniczka przez por. Stanisława Sosabowskiego, ps. Stasinek do „Kolegium A” – Oddziału Dyspozycyjnego Dowódcy Kedywu Warszawskiego AK, przydzielonego na Woli do Zgrupowania „Radosław”. Z „Kolegium A” w przeszła cały szlak bojowy tego oddziału z Woli przez Stare Miasto, Śródmieście na Czerniaków. **W nocy z 30 na 31 sierpnia 1944 r. brała udział w przebijaniu się „Kolegium A” do Śródmieścia przez Ogród Saski. W nocy z 16 na 17 września w czasie przewożenia pontonami przez Wisłę rannych żołnierzy „Kolegium A” i berlingowców, została poważnie ranna odłamkiem pocisku artyleryjskiego. Po wyleczeniu z ran w Otwocku wróciła do Warszawy.**

W czasie Powstania Warszawskiego została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po latach, we wspomnieniu pośmiertnym ppor. Bolesław Górecki, ps. Śnica z „Kolegium A” pisał o niej: *„Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania, spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźących niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia...”*

W 1948 r. wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego, ps. Argos, żołnierza „Kolegium A”, który zmarł w 1966 r. Mieli doje dzieci - córkę Grażynę i syna Jerzego. Po śmierci męża Irena Kulczycka samotnie wychowywała dzieci pracując, mimo słabego zdrowia, przez wiele lat w Spółdzielni Inwalidów „Inspol”. Była członkiem NSZZ „Solidarność”.

W dniu 18 września 1997 r. została mianowana przez Prezydenta RP na stopień podporucznika. Uchwałą Rady Państwa z dnia 28 sierpnia 1959 r. została odznaczona Krzyżem Walecznych, a w dniu **25 kwietnia 1966 r. otrzymała pozytywną weryfikację nadanego jej w czasie Powstania Warszawskiego Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego Virtuti Militari.** Została także odznaczona przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie Krzyżem Armii Krajowej.

Zmarła 21 kwietnia 1998 r. Została pochowana w grobie swojej matki Jadwigi na Cmentarzu Północnym w Wólce Węglowej.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła także matka Ireny. Jej oddział, 30 pp AK walczył, w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii Warszawskiej. Tam Jadwiga Wnęk w dniu 28 sierpnia 1944 r. została ciężko ranna w nogę. Przeżyła jednak

Powstanie i po wojnie, mimo inwalidztwa, jeszcze przez wiele lat pracowała w służbie zdrowia.

Jerzy Wnęk, starszy brat Ireny, był pod ps. Gozdawa żołnierzem DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 r. podczas akcji na Eugene Bolongino, komendanta obozu przy ul. Skaryszewskiej. Został osaczony przez Niemców, gdy próbował ratować rannego kolegę Zbigniewa Krysta, ps. Wilimowski. Gdy ten zginął wskutek strzelaniny, „Gozdawa” bronił się w bramie kamienicy, a ostatnim nabojem odebrał sobie życie. Został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych i awansowany na stopień podporucznika. Spoczywa w Warszawie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Janusz Wnęk, młodszy brat Ireny, w 1943 r. został zatrzymany w ulicznej łapance i wywieziony do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, a stamtąd do Flössenburga (komando Leitmeritz). Tam w maju 1944 r. zachorował na biegunkę obozową i tyfus plamisty. Uratował go polski lekarz – więzień Jan Nowak – zdejmując nieprzytomnego z wózka, którym wieziono trupy do krematorium. Po wojnie wrócił do Warszawy. Zamieszkał w Jabłonie, gdzie pracował w Kółku Rolniczym. Na skutek utraty zdrowia w obozach zmarł jednak w młodym wieku.

Źródła

CAW, ap. 4835, 15684 (kpt. Jan Wnęk).

DW UdsKiOR, to. 9930 (Irena Kulczycka);

Relacje Bolesława Góreckiego o Irenie Kulczyckiej i jej rodzinie z dnia 30.11.2000 r.; Wykaz osób odznaczonych Krzyżem Złotym i Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari za czyny bojowe w okresie II wojny światowej 1939-1945, cz. II, s. 327, poz. 5613.

Rozstrzelani w Charkowie, Warszawa (Ośrodek Karta) 1996, s. 214.

Rocki J., Dziewiąta Dywersyjna, Warszawa 1973, s. 99-101.

Rybicka H., Dziennik bojowy oddziału „A” Armii Krajowej Warszawa 1-30 sierpnia 1944, Warszawa 1994, s. 119.



13X 01N

Irena

Irena KULCZYCKA z d. WNEK
(1925-1998)

Urodziła się 7 lipca 1925r. w Nowym Dworze Mazowieckim jako córka Jana i Jadwigi z Godlewskich.

Miała dwóch braci - starszego o dwa lata Jerzego i młodszego o trzy lata Janusza.

Jej ojciec w latach I wojny światowej służył w 6 pp Legionów. W styczniu 1919r. ponownie zgłosił się do WP i służył w wielu jednostkach wojskowych jako płatnik. W 1920r. mianowany porucznikiem. Od 1936r., już w stopniu kapitana służył w Bochni, gdzie też przebywała jego żona z dziećmi. We wrześniu 1939r. znalazł się razem z synem Jerzym (harcerzem) we Lwowie. Syna, jako małoletniego, udało mu się odesłać w listopadzie 1939r. do domu. Sam natomiast dostał się do obozu w Starobielsku. W kwietniu lub w maju 1940r. został zamordowany w Charkowie.

Po powrocie Jerzego do Bochni Jadwiga Wnek przeniosła się z dziećmi do Warszawy i zamieszkała na Żoliborzu przy ul. Krzechowieckiej, a później Niegolewskiego. Pracowała na utrzymanie rodziny w warsztacie rzemieślniczym. Należała także do konspiracji.

Irena do Powstania mieszkała na Żoliborzu z matką i braćmi. Uczęszczała na tajne kursy przygotowujące do matury. Pracowała w zakładzie rzemieślniczym produkującym ramki do obrazów. Od połowy 1943r., wprowadzona przez brata Jerzego, była pod ps. Irys łączniczką w grupie dywersyjnej AK, krypt. DB-17 na Żoliborzu.

W dniu 1 sierpnia 1944r. nie dotarła na koncentrację swego oddziału, czyli 9 Kompanii Dywersyjnej Zgrupowania „Żniwiarz”, gdyż około godz. 16 Niemcy

zablokowali przejazd koło Dworca Gdańskiego. Została przyjęta jako łączniczka przez por. Stanisława Sosabowskiego, ps. Stasinek do „Kolegium A” – Oddziału Dyspozycyjnego Dowódcy Kedywu Warszawskiego AK, przydzielonego na Woli do Zgrupowania „Radosław”. Z „Kolegium A” w przeszła cały szlak bojowy tego oddziału z Woli przez Stare Miasto, Śródmieście na Czerniaków. W dniu 17 września w czasie przewożenia pontonami przez Wisłę rannych żołnierzy „Kolegium A” i berlingowców, została poważnie ranna odłamkiem pocisku artyleryjskiego. Po wyleczeniu z ran w Otwocku wróciła do Warszawy.

W czasie Powstania Warszawskiego została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po latach, we wspomnieniu pośmiertnym ppor. Bolesław Górecki, ps. Śnica z „Kolegium A” pisał o niej: *„Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania, spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźących niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia...”*

W 1948r. wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego, ps. Argos, żołnierza „Kolegium A”, który zmarł w 1966r. Mieli doje dzieci - córkę Grażynę i syna Jerzego. Po śmierci męża Irena Kulczycka samotnie wychowywała dzieci pracując, mimo słabego zdrowia, przez wiele lat w Spółdzielni Inwalidów „Inspol”. Była członkiem NSZZ „Solidarność”.

W dniu 18 września 1997r. została mianowana przez Prezydenta RP na stopień podporucznika. Uchwałą Rady Państwa z dnia 28 sierpnia 1959r. została odznaczona Krzyżem Walecznych, a w dniu **25 kwietnia 1966r. otrzymała pozytywną weryfikację nadanego jej w czasie Powstania Warszawskiego Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego Virtuti Militari**. Została także odznaczona przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie Krzyżem Armii Krajowej.

Zmarła 21 kwietnia 1998r. Została pochowana w grobie swojej matki Jadwigi na Cmentarzu Północnym w Wólce Węglowej.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła także matka Ireny. Jej oddział, 30 pp AK walczył, w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii Warszawskiej. Tam Jadwiga Wnęk w dniu 28 sierpnia 1944r. została ciężko ranna w nogę. Przeżyła jednak Powstanie i po wojnie, mimo inwalidztwa, jeszcze przez wiele lat pracowała w służbie zdrowia.

Jerzy Wnęk, starszy brat Ireny, był pod ps. Gozdawa żołnierzem DB-17. Zginął 8 czerwca 1944r. podczas akcji na Eugene Bolongino, komendanta obozu przy ul. Skaryszewskiej. Został osaczony przez Niemców, gdy próbował ratować ранego kolegę Zbigniewa Krysta, ps. Wilimowski. Gdy ten zginął wskutek strzelaniny, „Gozdawa” bronił się w bramie kamienicy, a ostatnim nabojem odebrał sobie życie. Został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych i awansowany na stopień podporucznika. Spoczywa w Warszawie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Janusz Wnęk, młodszy brat Ireny, w 1943r. został zatrzymany w ulicznej łapance i wywieziony do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, a stamtąd do Flössenburga (komando Leitmeritz). Tam w maju 1944r. zachorował na biegunkę obozową i tyfus plamisty. Uratował go polski lekarz – więzień Jan Nowak – zdejmując nieprzytomnego z wózka, którym wieziono trupy do krematorium. Po wojnie wrócił do Warszawy. Zamieszkał w Jabłonie, gdzie pracował w Kółku Rolniczym. Na skutek utraty zdrowia w obozach zmarł jednak w młodym wieku.

Źródła

CAW, ap. 4835, 15684 (kpt. Jan Wnęk).

DW UdsKiOR, to. 9930 (Irena Kulczycka);

Relacje Bolesława Góreckiego o Irenie Kulczyckiej i jej rodzinie z dnia 30.11.2000r.;
Wykaz osób odznaczonych Krzyżem Złotym i Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti
Militari za czyny bojowe w okresie II wojny światowej 1939-1945, cz. II, s. 327, poz.
5613.

Rozstrzelani w Charkowie, Warszawa (Ośrodek Karta) 1996, s. 214.

Rocki J., Dziewiąta Dywersyjna, Warszawa 1973, s. 99-101.



UZUPEKNIONY

Irena KULCZYCKA z d. WNEK

III węg'

Urodziła się 7 lipca 1925 r. w Nowym Dworze Mazowieckim jako córka Jana i Jadwigi z Godlewskich.

Miała dwóch braci - starszego o dwa lata Jerzego i młodszego o trzy lata Janusza.

Jej ojciec w latach I wojny światowej służył w 6 pp Legionów. W styczniu 1919 r. ponownie zgłosił się do WP i służył w wielu jednostkach wojskowych jako płatnik. W 1920 r. mianowany porucznikiem. Od 1936 r., już w stopniu kapitana służył w Bochni, gdzie też przebywała jego żona z dziećmi. We wrześniu 1939 r. znalazł się razem z synem Jerzym (harcerzem) we Lwowie. Syna, jako małoletniego, udało mu się odesłać w listopadzie 1939 r. do domu. Sam natomiast dostał się do obozu w Starobielsku. W kwietniu lub w maju 1940 r. został zamordowany w Charkowie.

Po powrocie Jerzego do Bochni Jadwiga Wnek przeniosła się z dziećmi do Warszawy i zamieszkała na Żoliborzu przy ul. Krzechowieckiej, a później Niegolewskiego. Pracowała na utrzymanie rodziny w warsztacie rzemieślniczym. Należała także do konspiracji.

Irena w 1942 r. wstąpiła na Wileńszczyźnie, pod Lidą do 7 Brygady Wileńskiej AK. W partyzantce była do 1943 r. W listopadzie 1943 r. przyjechała jako łączniczka do Warszawy i wstąpiła pod ps. Irys za pośrednictwem swego brata Jerzego do grupy dywersyjnej krypt. DB-17 na Żoliborzu. Pełniła funkcję łączniczki. W 1944 r. ukończyła w stopniu kaprała podchorążego kurs szkoły podchorążych.

mała to
mała brona
Kulczycka?

Do Powstania mieszkała na Żoliborzu z matką i braćmi . Uczęszczała na tajne kursy przygotowujące do matury. Pracowała w zakładzie rzemieślniczym produkującym ramki do obrazów.

W dniu 1 sierpnia 1944 r. nie dotarła na koncentrację swego oddziału, czyli 9 Kompanii Dywersyjnej Zgrupowania „Żniwiarz”, gdyż około godz. 16 Niemcy zablokowali przejazd koło Dworca Gdańskiego. Została przyjęta jako łączniczka przez por. Stanisława Sosabowskiego, ps. Stasinek do „Kolegium A” – Oddziału Dyspozycyjnego Dowódcy Kedywu Warszawskiego AK, przydzielonego na Woli do Zgrupowania „Radosław”. Z „Kolegium A” w przeszła cały szlak bojowy tego oddziału z Woli przez Stare Miasto, Śródmieście na Czerniaków. W nocy z 30 na 31 sierpnia 1944 r. brała udział w przebijaniu się „Kolegium A” do Śródmieścia przez Ogród Saski. W dniu 8 września została awansowana na stopień plutonowego podchorążego. W nocy z 16 na 17 września w czasie przewożenia pontonami przez Wisłę rannych żołnierzy „Kolegium A” i berlingowców, została poważnie ranna odłamkiem pocisku artyleryjskiego. Po wyleczeniu z ran w Otwocku wróciła do Warszawy.

W czasie Powstania Warszawskiego została odznaczona Krzyżem Walecznych.

Po latach, we wspomnieniu pośmiertnym ppor. Bolesław Górecki, ps. Śnica z „Kolegium A” pisał o niej: *„Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania, spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźących niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia...”*

Po powrocie do Warszawy pracowała jako biuralistka w Ministerstwie Apropozycji i Handlu. W 1948 r. wstąpiła do Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

W 1948 r. wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego, ps. Argos, żołnierza „Kolegium A”, który zmarł w 1966 r. Mieli doje dzieci - córkę Grażynę i syna Jerzego. Po śmierci męża Irena Kulczycka samotnie wychowywała dzieci pracując, mimo słabego zdrowia, przez wiele lat w Spółdzielni Inwalidów „Inspol”. Była członkiem NSZZ „Solidarność”.

W dniu 18 września 1997 r. została mianowana przez Prezydenta RP na stopień podporucznika. Uchwałą Rady Państwa z dnia 28 sierpnia 1959 r. została odznaczona Krzyżem Walecznych.

W dniu 25 kwietnia 1966 r. otrzymała pozytywną weryfikację nadanego jej w czasie Powstania Warszawskiego Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego *Virtuti Militari*.

Została także odznaczona przez władze Rzeczypospolitej na Uchodźstwie Krzyżem Armii Krajowej.

Zmarła 21 kwietnia 1998 r. Została pochowana w grobie swojej matki Jadwigi na Cmentarzu Północnym w Wólce Węglowej.

W Powstaniu Warszawskim uczestniczyła także matka Ireny. Jej oddział, 30 pp AK walczył, w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii Warszawskiej. Tam Jadwiga Wnęk w dniu 28 sierpnia 1944 r. została ciężko ranna w nogę. Przeżyła jednak Powstanie i po wojnie, mimo inwalidztwa, jeszcze przez wiele lat pracowała w służbie zdrowia.

Jerzy Wnęk, starszy brat Ireny, był pod ps. Gozdawa żołnierzem DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 r. podczas akcji na Eugene Bolongino, komendanta obozu przy ul. Skaryszewskiej. Został osaczony przez Niemców, gdy próbował ratować ранego kolegę Zbigniewa Krysta, ps. Wilimowski. Gdy ten zginął wskutek strzelaniny, „Gozdawa” bronił się w bramie kamienicy, a ostatnim nabojem odebrał sobie życie. Został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych i awansowany na stopień podporucznika. Spoczywa w Warszawie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Janusz Wnęk, młodszy brat Ireny, w 1943 r. został zatrzymany w ulicznej łapance i wywieziony do obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, a stamtąd do Flössenburga (komando Leitmeritz). Tam w maju 1944 r. zachorował na biegunkę obozową i tyfus plamisty. Uratował go polski lekarz – więzień Jan Nowak – zdejmując nieprzytomnego z wózka, którym wiezono trupy do krematorium. Po wojnie wrócił do Warszawy. Zamieszkał w Jabłonie, gdzie pracował w Kółku Rolniczym. Na skutek utraty zdrowia w obozach zmarł jednak w młodym wieku.

Źródła

AAN. ZbFiNHoNiD. t. 209. k. 289-299.

CAW, ap. 4835, 15684 (kpt. Jan Wnęk).

DW UdsKiOR, to. 9930 (Irena Kulczycka);

Relacje Bolesława Góreckiego o Irenie Kulczyckiej i jej rodzinie z dnia 30.11.2000 r.; Wykaz osób odznaczonych Krzyżem Złotym i Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari za czyny bojowe w okresie II wojny światowej 1939-1945, cz. II, s. 327, poz. 5613.

Rozstrzelani w Charkowie, Warszawa (Ośrodek Karta) 1996, s. 214.

Rocki J., Dziewiąta Dywersyjna, Warszawa 1973, s. 99-101.

Rybicka H., Dziennik bojowy oddziału „A” Armii Krajowej Warszawa 1-30 sierpnia 1944, Warszawa 1994, s. 119.



Oprac. E2 i D. W.

frak
904

wydruk J01/05

II epiz.
II/11

KULCZYCKA Irena z d. WNEK (1925-1998), ps. „Irys”, łączniczka w oddziale dywersyjnym DB-17 Obwód AK Żoliborz, w Powstaniu w „Kolegium A” oddziale dyspozycyjnym Dowódcy Kedywu Warszawskiego AK, *od 1943 jako* *po wojnie wydziału*

Irena Wnęk urodziła się 7 VII 1925 w Nowym Dworze Mazowieckim w rodzinie legionisty, oficera WP, Jana Wnęka i Jadwigi z d. Godlewska. Miała dwóch braci. Od 1936 do wybuchu wojny rodzina mieszkała w Bochni.

W listopadzie 1939 Irena wraz z matką i braćmi (ojciec został we Lwowie wzięty do niewoli sowieckiej) przeniosła się do Warszawy. Tam matka utrzymywała rodzinę pracując w warsztacie rzemieślniczym, a Irena do 1944 uczęszczała na kursy tajnego nauczania przygotowujące do matury równocześnie pracując w zakładzie rzemieślniczym produkującym ramki do obrazów

Do konspiracji Irena weszła w połowie 1943, wprowadzona przez brata Jerzego do grupy dywersyjnej krypt. DB-17 i jako „Irys” pełniła funkcję łączniczki d-cy M. Morawskiego ps. „Szeliga”, pluton 229, 9 Kompania Dywersji Bojowej Zgrupowania „Żniwiarz” Obwód „Żywiciel”. W 1944 ukończyła kurs szkoły podchorążych.

W dniu 1 VIII 1944 nie dotarła na koncentrację swego oddziału, gdyż około godz. 16 Niemcy zablokowali przejazd koło Dworca Gdańskiego. Została przyjęta jako łączniczka przez por. S. Sosabowskiego, ps. „Stasinek” do „Kolegium A” – Oddziału Dyspozycyjnego Dowódcy Kedywu Okręgu Warszawskiego AK, przydzielonego na Woli do Zgrupowania „Radosław”. Z „Kolegium A” przeszła, walcząc w pierwszej linii, szlak bojowy oddziału z Woli do Starego Miasta. W nocy z 30 na 31 sierpnia brała udział w przebijaniu się „Kolegium A” do Śródmieścia przez Ogród Saski i dalej do Czerniakowa. W nocy z 16 na 17 września, w czasie przewożenia pontonami przez Wisłę rannych żołnierzy „Kolegium A” i berlingowców, została poważnie ranna odłamkiem pocisku artyleryjskiego. Po wyleczeniu z ran w Otwocku wróciła do Warszawy. Po latach, we wspomnieniu pośmiertnym ppor. Bolesław Górecki, ps. „Śnica” z „Kolegium A” pisał o niej: *Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania, spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźących niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia...*

Ppor. Irena Kulczycka w czasie Powstania została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari (brak dokumentu odznaczenia). Nadanie zostało zweryfikowane 25 IV 1966 GKWO z nr. zaświadczenia DK-05127/W. Ponadto była odznaczona KW (1959) Krzyżem AK (1983), Medalem Zwycięstwa i Wolności (1973),

Medalem za Warszawę, Odznaką Grunwaldzką, Warszawskim Krzyżem Powstańczym. W 1997 została mianowana przez Prezydenta RP na stopień podporucznika.

Po wojnie wróciła z Otwocka do Warszawy i pracowała jako biuralistka w Ministerstwie Apropowizacji i Handlu. W 1948 wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego i urodziła dwoje dzieci: córkę Grażynę i syna Jerzego. Wdowa od 1966, samotnie wychowywała dzieci pracując, mimo słabego zdrowia, przez wiele lat jako kasjerka w Spółdzielni Inwalidów „Inspol”. Od 1948 należała do ZUWZoNiD (później ZBoWiD). Była członkiem NSZZ „Solidarność”. Zmarła 21 IV 1998. Została pochowana w grobie swojej matki Jadwigi na Cmentarzu Północnym, kwatera W-II.

Ojciec Ireny, Jan Wnęk, w czasie I wojny żołnierz 6 pp Legionów, oficer zawodowy WP, we wrześniu 1939 znalazł się we Lwowie, więzień obozu w Starobielsku, 1940 zamordowany w Charkowie. Matka Jadwiga, żołnierz AK, ranna w Powstaniu, po wojnie, pracownik służby zdrowia. Starszy brat Jerzy (1924-1944), harcerz, ps. „Gozdawa” żołnierz DB-17 Obwód AK Żoliborz, zginął podczas akcji dywersyjnej na Eugenie Bolongio, pośmiertnie odznaczony KW. Młodszy brat Janusz Wnęk (1928-?), od 1943 więzień obozu koncentracyjnego Gross-Rosen i Flössenburg, zmarł w Warszawie. Mąż, Jan Kulczycki, ps. „Argos”, żołnierz „Kolegium A”, ciężko ranny w Powstaniu, zmarł w 1966.

AAN, ZbFiNHoNiD, t. 209, k. 289-299; APAK, T. 3518/WSK; CAW, ap. 4835, 15684 (kpt. Wnęk J.); DW UdsKiOR, to. 9930 (Kulczycka I.); Relacje Góreckiego B. o Kulczyckiej I. i jej rodzinie z dnia 30 XI 2000; Wykaz III RP, cz. II, s. 327, poz. 5613; IPN Gdańsk, sygn. GD 250/1484;

Borkiewicz-Celińska A., *Batalion „Zośka”*, s. 645; Górecki B., *Irena Wnęk-Kulczycka. Wspomnienie*, Gazeta Wyborcza, 6 IX 2001; Rocki J., *Dziewiąta Dywersyjna*, Warszawa 1973, s. 99-101; *Rozstrzelani w Charkowie*, Warszawa (Ośrodek Karta) 1996, s. 214; Rybicka H., *Dziennik bojowy oddziału „A” Armii Krajowej 1-30 sierpnia 1944*, Warszawa 1994, s. 119; *Słownik biograficzny żołnierzy batalionu „Zośka”*, s. 787; Wesołowski, *Order VM... i PRL Kaw. VM... - brak wzmianki*; *WIEPW*, t. 6, s. 663; Witkowski, *Kedyw...*, s. 367

23 VIII 05 II/13

KULCZYCKA Irena z d. WNEK (1925-1998), od 1943 jako „Irys” łączniczka w oddziale dywersyjnym DB-17 Obwód AK Żoliborz, w Powstaniu w „Kolegium A”, oddziale dyspozycyjnym Dowódcy Kedywu Warszawskiego AK; po wojnie urzędniczka

Irena Wnek urodziła się 7 VII 1925 w Nowym Dworze Mazowieckim w rodzinie legionisty, oficera WP, Jana Wnka i Jadwigi z d. Godlewska. Miała dwóch braci. Od 1936 do wybuchu wojny rodzina mieszkała w Bochni.

W listopadzie 1939 Irena wraz z matką i braćmi (ojciec został we Lwowie wzięty do niewoli sowieckiej) przeniosła się do Warszawy. ~~Fam~~ matka utrzymywała rodzinę pracując w warsztacie rzemieślniczym, a Irena do 1944 uczęszczała na kursy tajnego nauczania przygotowujące do matury, równocześnie pracując w zakładzie rzemieślniczym produkującym ramki do obrazów

Do konspiracji Irena weszła w połowie 1943, wprowadzona przez brata Jerzego do grupy dywersyjnej krypt. DB-17 i jako „Irys” pełniła funkcję łączniczki d-cy M. Morawskiego ps. „Szeliga”, pluton 229, 9 Kompania Dywersji Bojowej Zgrupowania „Żniwiarz” Obwód „Żywiciel”. W 1944 ukończyła kurs szkoły podchorążych.

W dniu 1 VIII 1944 nie dotarła na koncentrację swego oddziału, gdyż około godz. 16 Niemcy zablokowali przejazd koło Dworca Gdańskiego. Została przyjęta jako łączniczka przez por. S. Sosabowskiego, ps. „Stasinek” do „Kolegium A” – Oddziału Dyspozycyjnego Dowódcy Kedywu Okręgu Warszawskiego AK, przydzielonego na Woli do Zgrupowania „Radosław”. Z „Kolegium A” przeszła, walcząc w pierwszej linii, szlak bojowy oddziału z Woli do Starego Miasta. W nocy z 30 na 31 sierpnia brała udział w przebijaniu się „Kolegium A” do Śródmieścia przez Ogród Saski i dalej do Czerniakowa. W nocy z 16 na 17 września, w czasie przewożenia pontonami przez Wisłę rannych żołnierzy „Kolegium A” i berlingowców, została poważnie ranna odłamkiem pocisku artyleryjskiego. Po wyleczeniu z ran w Otwocku wróciła do Warszawy. Po latach, w wspomnieniu pośmiertnym ppor. Bolesław Górecki, ps. „Śnica” z „Kolegium A” pisał: *Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania, spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźnych niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia...*

Ppor. Irena Kulczycka w czasie Powstania została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari (brak dokumentu odznaczenia). Nadanie zostało zweryfikowane 25 IV 1966 GKWO z nr. zaświadczenia DK-05127/W. Ponadto była odznaczona KW (1959) Krzyżem AK (1983), Medalem Zwycięstwa i Wolności (1973),

Medalem za Warszawę, Odznaką Grunwaldzką, Warszawskim Krzyżem Powstańczym. W 1997 została mianowana przez Prezydenta RP na stopień podporucznika.

Po wojnie wróciła z Otwocka do Warszawy i pracowała jako biuralistka w Ministerstwie Apropozycji i Handlu. W 1948 wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego i urodziła dwoje dzieci: córkę Grażynę i syna Jerzego. Wdowa od 1966, samotnie wychowywała dzieci pracując mimo słabego zdrowia przez wiele lat jako kasjerka w Spółdzielni Inwalidów „Inspol”. Od 1948 należała do ZUWZoNiD (później ZBoWiD). Była członkiem NSZZ „Solidarność”. Zmarła 21 IV 1998. Została pochowana w grobie swojej matki Jadwigi na Cmentarzu Północnym, kwatera W-II.

Ojciec Ireny, Jan Wnęk, w czasie I wojny żołnierz 6 pp Legionów, oficer zawodowy WP, we wrześniu 1939 znalazł się we Lwowie, więzień obozu w Starobielsku, 1940 zamordowany w Charkowie. Matka Jadwiga, żołnierz AK, ranna w Powstaniu, po wojnie, pracownik służby zdrowia. Starszy brat Jerzy (1924-1944), harcerz, ps. „Gozdawa” żołnierz DB-17 Obwód AK Żoliborz, zginął podczas akcji dywersyjnej na Eugenie Bolongio, pośmiertnie odznaczony KW. Młodszy brat Janusz Wnęk (1928-?), od 1943 więzień obozu koncentracyjnego Gross-Rosen i Flössenburg, zmarł w Warszawie. Mąż, Jan Kulczycki, ps. „Argos”, żołnierz „Kolegium A”, ciężko ranny w Powstaniu, zmarł w 1966.

AAN, ZbzFiNHoNiD, t. 209, k. 289-299; APAK, T. 3518/WSK; CAW, ap. 4835, 15684 (kpt. Wnęk J.); DW UdsKiOR, to. 9930 (Kulczycka I.); Relacje Góreckiego B. o Kulczyckiej I. i jej rodzinie z dnia 30 XI 2000; Wykaz III RP, cz. II, s. 327, poz. 5613; IPN Gdańsk, sygn. GD 250/1484; Borkiewicz-Celińska A., *Batalion „Zośka”*, Warszawa 1990, s. 645; Górecki B., *Irena Wnęk-Kulczycka. Wspomnienie*, Gazeta Wyborcza, 6 IX 2001; Rocki J., *Dziwiąta Dywersyjna*, Warszawa 1973, s. 99-101; *Rozstrzelani w Charkowie*, Warszawa (Ośrodek Karta) 1996, s. 214; Rybicka H., *Dziennik bojowy oddziału „A” Armii Krajowej 1-30 sierpnia 1944*, Warszawa 1994, s. 119; *Słownik biograficzny żołnierzy batalionu „Zośka”*, s. 787; Wesołowski, *Order VM... i PRL Kaw. VM... - brak wzmianki; WIEPW*, t. 6, s. 663; Witkowski, *Kedyw...*, s. 367.

KULIKOWSKA Ludwika zob. DASZKIEWICZ Ludwika

Biogram oprac. przez Elż. D.K. do II tomu „Stowmike VM kobiet” z uwagami T. Friedel

Irena Wnęk-Kulczycka ^{II/15}

WSPOMNIENIE

Tak szybko mija czas! Przed ponad dwoma laty, 21 kwietnia 1998 r., zmarła śp. Irena Wnęk-Kulczycka. 4 maja pochowano ją na Cmentarzu Północnym w kwaterze W-II, rząd piąty, w grobie matki Jadwigi Wnęk. Zegnąłem ją w imieniu środowiska byłych żołnierzy Batalionu „Zośka” i Oddziału „Kolegium A”.

Przypomniałem, że 19-letnia Irena Wnękówna „Irys”, łączniczka w „Kolegium A”, przeszła z nami cały szlak ciągłych walk powstańczych w pierwszej linii, w składzie zgrupowania „Radosław”: na Woli, na Starym Mieście i Czerniakowie. Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania. Spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźących niebezpieczeństw. Pamiętamy też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia. Została ranna dopiero 17 września 1944 r., w czasie przeprowiania przez Wisłę rannych żołnierzy, „Berlinkowców” i powstańców, w tym również pchr. Jana Kulczyckiego ps. „Argos”, swego męża od 1948 r. Po śmierci męża w lutym 1966 r., w trudnych warunkach materialnych, samotnie utrzymywała dwoje dzieci, pracując przez wiele lat, mimo inwalidztwa i dolegliwości zdrowotnych. W czasie Powstania Warszawskiego była odznaczona Krzyżem Walecznych i Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Od 1966 r. spotykaliśmy się z nią dość często na zebraniach naszego środowiska oraz różnych uroczystościach kombatanckich. Nie skarżyła się i nie opowiadała o swoich kłopotach; była tak skromna i powściągliwa, że dopiero po moim przemówieniu pożegnalnym, od licznie przybyłych znajomych Jej matki, dowiedziałem się o tragicznych losach rodziny Wnęków w latach okupacji.

Jej ojciec Jan Wnęk był legionistą odznaczonym Krzyżem Legionowym i medalem pamiątkowym wojny 1918-21. Został zawodowym oficerem i we wrześniu 1939 r., na wschodnich terenach Polski, wzięty do niewoli, zginął w Katyniu. Jej matka Jad-

wiga Wnęk, w listopadzie 1939 r. przeniosła się z trójką dzieci z garnizonu w Bochni do Warszawy – pracowała w warsztacie rzemieślniczym, a jednocześnie włączyła się do konspiracji. W Powstaniu jej oddział – 30. Pułk im. Dąbrowskiego, walczył w Śródmieściu i kwatrował w budynku Filharmonii. Jadwiga Wnęk została ciężko ranna 28 sierpnia 1944 r. w lewą nogę. Po założeniu gipsu do biodra w szpitalu w podziemiach budynku PKO zniszczonego na skutek bombardowań, w dramatycznych okolicznościach była przenoszona do szpitali organizowanych w kolejnych budynkach. Powstanie przeżyła. Po wojnie, mimo inwalidztwa, pracowała przez wiele lat w służbie zdrowia. Najstarszy syn, Jerzy, urodzony w 1923 r., uczył się w gimnazjum mechanicznym i później na tajnych kursach maturalnych, a jednocześnie za zgodą matki był żołnierzem Żoliborskiej Grupy Dywersyjnej DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 r. w akcji wykonania wyroku Sądu Polski Podziemnej na sadystycznym komendancie obozu przy Skaryszewskiej Eugenie Bolongino. Jerzy Wnęk „Gazdawa” był pośmiertnie awansowany do stopnia podporucznika i odznaczony Krzyżem Walecznych – jest pochowany na Cmentarzu Wojskowym.

W 1972 r. szczerp harcowski przy szkole przy ul. Jarzębskiego 11 przyjął imię Jerzego Wnęka „Gazdawy”. Najmłodszy syn Janusz, urodzony w 1928 r., w wieku 15 lat w 1943 r. aresztowany w ulicznej łapance, został wywieziony do obozu w Gross-Rosen i Flösseburg, gdzie w maju 1944 r. zachorował na tyfus plamisty; uratował go lekarz Jan Nowak, więzień, wyciągając nieprzytomnego z wózka transportującego zmarłych do krematorium.

Po wojnie Janusz wrócił do Warszawy, ale wkrótce zmarł. Losy tej rodziny zasługują na naszą pamięć oraz na uznanie i szacunek.

BOLESŁAW GÓRECKI, POR. AK „ŚNICA”

Prekzesole WescTena Kamieuske z Piotrkowsk

L.dz. 218 WSK 2002

II/16

WSPOMNIENIE

Irena Wnęk-Kulczycka

Tak szybko mija czas! Przed ponad trzema laty, 21 kwietnia 1998 r., zmarła sp. Irena Wnęk-Kulczycka, 4 maja pochowano ją na Cmentarzu Północnym w kwaterze W-II, rząd piąty, w grobie matki Jadwigi Wnęk. Zegnałem ją w imieniu środowiska byłych żołnierzy batalionu „Zośka” i oddziału Kolegium A.

Przypomniałem, że 19-letnia Irena Wnękówna „drys” łączniczka w Kolegium A, przeszła z nami cały szlak ciągłych walk powstańczych w pierwszej linii w składzie zgrupowania „Radosław” na Woli, na Starym Mieście i na Czerniakowie. Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania. Spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała grozących niebezpieczeństw. Pamiętam też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia. Została ranna 17 września 1944 r. w czasie przeprawiania przez Wisłę rannych żołnierzy, „Berlingowców” i powstanców, w tym również pechor. Jana Kulczyckiego ps. „Argos”, swego męża od 1948 r. Po śmierci męża w lutym 1966 r., w trudnych warunkach materialnych, samotnie utrzymywała dwoje dzieci, pracując przez wiele lat, mimo inwalidzwa i dolegliwości zdrowotnych. W czasie



powstania Warszawskiego była odznaczona Krzyżem Walecznych i Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Od 1966 r. spotykałymi się z nią dość często na zebraniach naszego środowiska oraz różnych uroczystościach kombatanckich. Nie skarżyła się i nie opowiadała o swoich kłopotach; była tak skromna i powściągliwa, że dopiero po moim przemówieniu pożegnałymi od licznie przybyłych znajomych Jej matki dowiedziałem się o tragicznych losach rodziny Wnęków w latach okupacji.

Jej ojciec Jan Wnęk był legionistą odznaczonym Krzyżem Legionowym i medalem pamiątkowym wojny 1918-21. Został znowodowym oficerem i we wrześniu 1939 r., na wschodnich terenach Polski, wzięty do niewoli, zginął w Kutyniu. Jej matka Jadwiga Wnęk w listopadzie 1939 r.

przeniosła się z trójką dzieci z garnizonu w Bochni do Warszawy – pracowała w warsztacie rzemieślniczym, a jednocześnie włączyła się do konspiracji. W powstaniu jej oddział – 30. Pułk im. Dąbrowskiego – walczył w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii. Jadwiga Wnęk została ciężko ranna 28 sierpnia 1944 r. w lewą nogę.

Po założeniu gipsu do biodra w szpitalu w podziemiach budynku PKO zniszczonego na skutek bombardowań w dniach matczynych okolicznościach była przenoszona do szpitali organizowanych w kolejnych budynkach. Powstanie przetrzymała. Po wojnie, mimo inwalidzwa, pracowała przez wiele lat w służbie zdrowia. Najstarszy syn Jerzy, urodzony w 1923 r., uczył się w gimnazjum mechanicznym i później na tajnych kursach maturalnych, a jednocześnie za zgodą matki był żołnierzem Żoliborskiej Grupy Dywersyjnej DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 r. w akcji wykonania wyroku Sądu Polskiego Podziemnej na sadystrycznym komendancie obozu przy Skaryszewskiej Eugenie Bolongino. Jerzy Wnęk „Gazdawa” był pośmiertnie awansowany do stopnia podporucznika i odznaczony Krzyżem Walecznych – jest pochowany na Cmentarzu Wojskowym.

W 1972 r. szczerp hałcerski przy szkole przy ul. Jarzębskiego 11 przyjął imię Jerzego Wnęka „Gazdawy”. Najmłodszy syn Janusz, urodzony w 1928 r., w wieku 15 lat w 1943 r. aresztowany w ulicznej łapance został wywieziony do obozu w Gross-Rosen i Floeseseburg, gdzie w maju 1944 r. zachorował na tyfus plamisty; uratował go lekarz Jan Nowak, więzień, wyciągając nieprzytomnego z wózka transportującego zmarłych do krematorium. Po wojnie Janusz wrócił do Warszawy, ale wkrótce zmarł. Losy tej rodziny zasługują na naszą pamięć oraz na uznanie i szacunek.

BOLESŁAW GÓRECKI, POR. AK „ŚNICA”

Na zdjęciu: Irena Wnęk-Kulczycka z matką Jadwigą Wnęk

1 Szanowni Państwo, Z numeru 21 ⁷⁵ ~~76~~ ¹⁹⁹⁸ ~~1998~~
w imieniu Koleżanki i Koleżki ze Środawskie b. Żołnierzy Bat. Żoska
i Oddziału Kolegium A" żegnam sp. Ireneę Kulezycką - żołnierkę Kolegium A.
Młodziutką 19-letnią Irenę Węglicką na p. Gryps przeszedła z Kolegium A,
cały nasz szlak powstaniowy, ciężkich walk w pierwszej linii, w składzie
Zgrupowania "Radosław", od 1 sierpnia 44r na Woli, od 11 sierpnia w Starym Mieście
31 sierpnia w podzięciu przez Ogród Saski do Śródmieścia, a od 2 września 1944r
na Czerniakowie.

Pamiętam ją jako bardzo odważną dziewczynę, która wykonywała zadania
techniczne bez wahania, zawsze spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała
strachu lub nie zauważała groźnych niebezpieczeństw. Pamiętam, że
miała pogodny wyrostek i miły koleżeński sposób bycia.

"Gryps" została ciężko ranna odłamkami pocisku artyleryjskiego
na Czerniakowie. Stała się to w czasie ^{przebiegu} przeprowadzania przez
pontonami I nej Armii, na nuych żołnierzy - Berlingowców, jak też
z "Kolegium A", w tym również Janke Kulezyckiej, "Argosa",
jej późniejszego męża od 19 r.
Janek zmarł w 1966 r

Irenea, w trudnych warunkach materialnych, samotnie wychowywała
dwójkę ich dzieci - Jurka i utadusz, grając z nimi powożących
dolegliwości zdrowotnych i trwałego invalidetwa, dla zapewnienia
środków utrzymania dzieci, pracowała przez wiele lat w Spółdzielni
Invalidów "Inspol".

Żegnamy dziś Irenę z myślą, że była dzielna, zarówno w młodo-
ści, jak też później, jako ofiarne matkę; Niech odpocyna
w spokoju, po całym pełnym trudów i przeciwności życia,

Konieczne - serdecznie dziękuję Chorgizym, za trud przybycie ze
standardem Bat. "Żoska", ~~na~~ dzisiejszą smutną uroczystość, a także
wszystkim tu zgromadzonym za ich obecność, zarówno
w imieniu Kolegium A, jak też w imieniu Rodziny Zmarłej.

Tak Szybko miła czas!

Warszawa 30 XI 2000 r II/18

Przed ponad dwoma laty, w dniu 24 kwietnia 1998 r, zmarła
sp. Jrena Wnek - Kulezycka.

W dniu 4 maja pochowano ją na Cmentarzu Północnym w kwaterze WII
rzęd 5-ty, ~~na~~ grobie matki Jadwigi Wnek.

Zegnatem ją w imieniu Środowiska b. Zolniersy Batalionu "Zoska"
i Oddziału "Kolegium A".

Przypominam, że 19-letnie Jrena Wnekówna - "Jrys", Tęczyńska
w "Kolegium A" przeszła z nami cały szlak ciężkich walk
powstańczych w pierwszej linii, w składzie Zgrupowania

"Radosław" na Woli, na Starym Mieście i Czerniakowie.

Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania,
spokojna i opanowana, jakby nie odczuwała strachu lub

nie zauważała groźnych niebezpieczeństw. Pamiętam też,
że miała pogodne usposobienie i miły koleżeński sposób bycia.

"Jrys" została ranna dopiero 17 września 44 r., w czasie przebijania
przez linie rannych żołnierzy "Berlingowców" i powstańców, w tym
również pchr. Jana Kulezyckiego ps. "Anjos", jej męża od 1948 r.

Po śmierci męża w lutym 1966 r, "Jrys" - trudnych warunkach
materialnych, samotnie utrzymywała dwoje dzieci, pracując
przez wiele lat, mimo inwalidztwa i dalekich wyjazdów zdrowotnych.

W czasie Powstania Warszawskiego była odznaczona Krzyżem Wale-
cznych i Krzyżem Srebrnym Orderem Wirtuti Militari.

Od 1966 r spotykał się z nią dość często na zebraniach

naszego "Środowiska" oraz różnych uroczystości ~~naszych~~ kombatanckich

Nie skrzyżta^{ła} i nie opowiadała o swoich kłopotach; była tak skromna

i powściągliwa, że dopiero po moim przemówieniu pożegnał ją,

od liczone przybytych znajomych jej Matki, dowiedziałem się o tragicznej

losach rodziny Wnęków w latach okupacji:

- ojciec Jan Wnek ur. 1891. był legjonistą odznaczonym Krzyżem Legjonowym i medalem pamiątkowym wojny 1918-1921. został zawodowym oficerem i ~~1929~~ we wrześniu 1939 r, na wschodnich terenach Polski wzięty do niewoli, zginął w Katyniu. J. Tucholski "Mord w Katyniu" - PAX 1991 r str 51

- matka Jadwiga Wnek, od listopada 1939 r przenioś^{trójkę} się z dziećmi z garnizonu w Bochni do Warszawy - pracowała w warsztacie mechanicznym, a jednocześnie wzięta się do konspiracji. W Powstaniu jej oddział Pułk 30 Sm Dobrowskiego walczył w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii. Jadwiga Wnek została ^{ciężko} ranna 28 sierpnia 1944 r w czasie ucieczki.

W ~~po~~ zatorzeniu gipsu ^{do białego} w Szpitalu w Podziemiach budynku PKO, ^{zabitego} ~~na skutek~~ bombardowań ^{plac} w dramatycznych okolicznościach była przenoszona do szpitali organizowanych w kolejnych budynkach - Powstańcze przystanki. Po wojnie, mimo inwalidztwa, pracowała przez wiele lat w służbie zdrowia.

- syn Jerzy Wnek ur. w 1923 r wzięty się w gimn. mechaniczny i później na tajnych kursach maturalnych, a jednocześnie z zgodą matki był żołnierzem Żoliborskiej Grupy Dymerskiej DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 w akcji wykonania wyroku Sądu Polski Podziemnej, na se dysylnaryjnym komendancie Obozu przy ul. Skaryszewskiej, ~~komenda~~ Eugenio Bolongino. Jerzy Wnek "Gordaw" był posmiertnie awansowany do stopnia podporucznika i odznaczony Krzyżem Walecznych - jest pochowany na Hajkowych Powązkach.

W 1942 r Mieczysław Harcerzki przy Szkole Nr 211 na Bielkach przy ul. Józefowskiej przyjął imię Jerzego Wnaka - "Gordawy".

- syn Janusz Wnek ur. 4 1928 r, w wieku 15 lat - w 1943 r ~~aresztowany~~ w ulicznej tapance, został wywieziony do Obozu w Gross-Rosen i kart. Flösseburg, gdzie w maju 1944 r zachorował na tyfus plamisty; uratował ^{go} lekarz Jan Nowak wieziń, wyścigał się nieprzytomnego Janusza, z wózka ^{transportowego} trupa do Krematorium. Po wojnie Janusz wrócił do Warszawy, ale wkrótce zmarł.

Losy tej rodziny zastępuję na miejscu, ponieważ ome ma uchwałę i szenie nek, ~~Bolesław Górecki-por. AK - Suica "biblioteka"~~

AKCJA TAJNEJ PODCHORAŻÓWKI

przy zbiegu trzech ulic na Pradze

W jaki sposób zamordowano komendanta obozu przejściowego

W CZORAS zamieściliśmy początek sprawozdania z pamiętnego akcji „Bolongino” na Pradze. Gestapowiec Bolongino był szefem obozu przejściowego na Skaryszewskiej, dokąd zwożono ofiary japońskie. Odnaczał się okrucieństwem, toteż Polska Podziemna wydała nań wyrok śmierci. W akcji biorą udział wychowankowie tajnej Podchorążówki Żoliborskiej: Poraj, Selim, Rawicz, Willmowski i Zarewicz oraz dwaj strzelcy: Gryf i Gozdawa.

Jest niedziela 6 czerwca 1944 roku. Spiskowcy rozstawili się dookoła przystanku tramwajowego przy zbiegu ulic Targowej, Zielenieckiej i Skaryszewskiej. Czekają na gestapowca, który ma wysiąść z tramwaju.

Zobaczyli Majdanek i przestali współczuć „biednym” Niemcom

Lublin odwiedzić w tych dniach delegacja Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie w osobach panów Ehrenholza i Müllera.

Przywieźli oni paczki jeńcom niemieckim zatrudnionym w Lublinie.

Przy okazji delegatom M.C.K. pokazano Majdanek. Wywarł na nich wstrząsające wrażenie. „Patrząc na Majdanek — powiedział pan Ehrenholz — traci się ochotę do humanitarności”. Pan Müller natomiast, że aby móc uwierzyć w barbarzyństwo niemieckie, trzeba koniecznie na własne oczy zobaczyć Majdanek.

Należy oczekiwać, że wrażenie wywołane z Majdanek zrównoważą uczucie litości dla „biednych Niemców”.

Obrączki od Kuleszy
 O SZCZĘŚCIE W MAŁŻENSTWIE
 Warszawa, Al. Jerozolimskie 21.
 Firma egzystuje od r. 1908. 4348

— Wszystko w porządku — myśli Selim — chłopcy w dobrej formie. Spojrzył na zegarek: szósta. No, teraz aby tylko Bolongino się zawiódł!

— Nagle odwrócił się i podszedł do stojącego zdepodła, drżącego, może dwunastoletniego chłopca.

— A poznasz na pewno, — spytał.

— Na pewno, — odpowiedział małego.

— No, to pamiętaj. Tylko wskaż go i szybko wbiegaj.

Czas mijał. Plac powoli zapełniał się przechodniami, coraz większy ruch samochodów i tramwajów sprzyjał spiskowcom. W pewnej chwili grupa uzbrojonych w pistolety kolejarzy niemieckich podszła do budki tramwajowej. Gryf był zmuszony wobec tego zmienić stanowisko — stanął z drugiej strony, obok Selima.

Nadjeżdżał tramwaj. Rawicz miał jakiegoś nieokreślone przecucie, że to... zaraz się zacznie. Stał razem z Porajem i patrzył w Targową. Willmowski i Gozdawa, czujni, obserwowali Skaryszewską, a jednocześnie Selima. Ten odciłek osłony był najniebezpieczniejszy. Tu trzeba było zdwojonej ostrożności. Zarewicz z rękami w kieszeniach, rozkraczony, obserwował Selima i Gryfa.

Panie... to on!

Ze zgrzytem zatrzymał się tramwaj. Selim utkwiał gorączkowy wzrok w przednim pomoście pierwszego wagonu. Nagle, zdławiony głos wyszeptał: — Panie, panie... jest. To on! Wysłada. Ten czerwony na twarzy. To... Bolongino.

Mali chłopiec spełnił swoje zadanie i, nie oglądając się za siebie uciekał co sił w nogach.

Selim — już nie alyszaj ostatnich słów malca. Zdjął kapelusz (był to umówiony znak rozpoczęcia akcji), gestem wskazał Gryfowi Niemca, idącego wzdłuż tramwaju w towarzystwie jakiejś kobiety. Powolnym ruchem odpiął piasecz i uchwycił w dłonie kolbę Stena, całą swą wagę skupiając na stojących obok kolejarzach niemieckich.

Tymczasem Gryf, ten dziecinny, piętnastoletni chłopak, w jednym momencie zmienił się nie do poznania. Blyskawicznie wyjął z kieszeni pistolet i dwukrotnie gruchnął w sam łeb Bolongina. Niemiec, silnie krwawiąc, bez jęku zwał się na bruk. Jego towarzyszka, z rozpaczą w oczach rzuciła się na Gryfa, który, nie mając innego wyboru, nacisnął spust. Niemka padła z przestrzeloną pierśią obok kochanka.

Strzelanina

Bolongino nie żyje. Wyrok wykonano. Sprawiedliwości stało się zadość.

Ale właściwe niebezpieczeństwo nie minęło. Wśród stojących ciągle w pobliżu kolejarzy — zamęt. Ten i ów łapie się za broń. Nie można dopuścić do otwartej walki. Jedynym ratunkiem, to szybkie wycofanie się. Niestety. Niemcy zagradzają drogę. Wali po nich Selim serie ze Stena, poprawia Gryf celnymi strzałami. Kilku Niemców łapie się za brzuchy. Jedni padają z rozkrzyżowanymi ramionami na ziemię, inni podnoszą ręce do góry, jeszcze inni rzucają się do panicznej ucieczki.

Selim i Gryf przebiegają się przy śpieszonym krokiem skierowując się w stronę Rawicza i Poraja, którzy już jako straż przednia, po obu chodnikach ulicy Zamojskiego oddalają się z niebezpiecznego punktu. Do Selima i Gryfa dołącza się z Zielenieckiej Zarewicz, spoglądając co chwila na ubezpieczających tyły Willmowskiego i Gozdawę.

— Ci przyjeżdżają już na siebie ogień zaalarmowanej strzelalnią załogi niemieckiej z ul. Skaryszewskiej i rzadka ostrzeliwując się, wycofują się w kierunku Zamojskiego. Niespodziewane strzały kolejarzy, których wreszcie opuścił strach, stwarzają zapórę nie do przebycia. Strzały ze Skaryszewskiej przybierają na sile. Już grają karabiny i pistolety maszynowe. Chłopcy rozumieją, że to już koniec. Chcą tylko za wszelką cenę przetrwać, związać wszystkie siły niemieckie, by umożliwić odwrót pozostałym. Zadanie swe, trudne zadanie tylnego ubezpieczenia spełniają z honorem.

Na polu chwały

Pierwszy pada Willmowski. Gozdawa zaś przebiega się przez ogień kolejarzy, wbiega do jednej z bram przy ulicy Zamojskiego i tam walczy 20 minut. Po tym — wyjmując granat, obezpiecza. Ginie, rozerwany na strzępy.

Reszta: Selim, Poraj, Rawicz, Zarewicz i Gryf, bez większych trudności, błądząc i kluczając, dostali się do swych baz wypadowych na Żoliborzu. Rawicz miał trochę komplikacji, bo jeszcze tego samego dnia musiał broń odwieźć na Żoliborz. Mimo gestych patroli, częstych rewizji, zatrzymywał i legitymował, wszystko dostarczył na miejsce: kilka pistoletów, 15 gra-

nij z prosektorium przy ul. Oczał. Bohaterów pochowano z honorami na cmentarzu wojskowym na Powązkach, w obecności rodzin i najbliższych towarzyszy broni.

Podchorąży Rawicz (Adam Wojciński, Warszawa, Stalowa 28) i strzelec Gryf (Andrzej Gronowski, Warszawa, Mickiewicza 25) zgineli w czasie powstania w browarowym naturale na Dworzec Gdański. Podchorąży Selim poległ w pierwszym, podchorąży Zarewicz zaś w ostatnim dniu Powstania.

Wiesław Fihel.

Kto ma do remon

REMONT domów przeprowadzić ma prywatna według następującego Biuro Odbudowy Stołczyg z Zarządzie Miejskim listę domów w Budowlana wzywa właściciela bud za przystąpienie do remontu uważ wstępnych planów i rozpoczęcie p o ile właściciel nie wykona tych warunków, to na podstawie dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. 37 z dn. 9.5.47.), Inspekcja Budowlana odbiera mu prawo remontowania, a dysponentem domu staje się Resort Mieszkaniowy. Może on przydzielić obiekt do remontu według następującej kolejności:

Pierwszeństwo ma państwo, następnie Związki Zawodowe, dalej instytucje i przedsiębiorstwa państwowe, społeczne i spółdzielnie mieszkaniowe, zrzeszenie najemców, w ostatniej zaś kolejce osoba fizyczna, czyli każdy obywatel.

Budynki znajdujące się pod zarządem Wydziału Administracji Nie ruchomości, uzyskać można do budowy dopiero po stwierdzeniu przez WAN, że nie będzie on remontował domu.

Z radością należy powitać projekt stworzenia przy Wydziale Polityki Mieszkaniowej specjalnej sekcji która by regulowała wszystkie sprawy (P.K.).

Komisarz Oszczednościowy

w Min. Administracji
 Min. Admin. Publicznej Osóbka Morawski powołał na stanowisk specjalnego Komisarza Oszczednościowego dyr. Urbanowicz

Dwie nowe kolejki linowe w Karpaczu i w Szklarskiej Porębie

S prawa budowlane 43 kolejek linowych

Wynok Sądu Polski Podziemnej na sadyście - Eugenja Bolongino wykonany 6 czerwca 1944 r

por. „Jerzy” zgromadził większość żołnierzy w wąskim korytarzu między piwnicami i kazał pozamykać drzwi wszystkich piwnic. W ten sposób korytarz stał się ciasnym bardzo i niewygodnym, ale bardziej bezpiecznym schronieniem. Sam „Jerzy”, po wystawieniu ubezpieczeń, pozostał we frontowej piwnicy, obserwując pilnie wszystko wokół. „W wypadku próby zaatakowania nas przez Niemców — wspomina — mamy wyskoczyć na zewnątrz. W tym celu przygotowaliśmy, z zachowaniem możliwie największej ciszy, wyjścia przez okna.”¹⁶⁹

W miejscu tym oddział przeczekał aż do zmierzchu. W korytarzyku było gorąco i duszno, wśród żołnierzy większość stanowili ranni, nie było wody, aby zaspokoić pragnienie. Nie było też środków, aby uśmierzyć cierpienia ciężej rannych. Sanitariuszki i łączniczki: Maria Całka „Wika”, Lidia Daniszewska „Lidka”, Ewa Ott „Ewa”, Barbara Gac „Bogna”, Danuta Mancewicz „Danusia”, Barbara Niklewska „Wandzia”, Irena Wnękówna „Irys”, Zofia Kasperska „Wanda”, czuwały nad rannymi, zmieniały im opatrunki, dwoiły się i troiły, same będąc w większości ranne.

„Andrzej Morro”, ranny w nasadę nosa, spał z otwartymi ustami — nie sposób było uciszyć jego jęków, podobnie jak jęków innych rannych, przeważnie gorączkujących. A Ukraińcy i Niemcy przetrząsający teren wokół mogli usłyszeć te odgłosy. Jednakże nic nie usłyszeli, trzeba zresztą przyznać, iż większość ludzi potrafiła zachować idealną ciszę.

„W ten sposób zaczął się jeden z najbardziej dramatycznych dni, jakie przeżyłem — wspomina po wojnie kpt. „Jerzy” — dzień, który wrył się głęboko w pamięć, stając się symbolem karność i dyscypliny silniejszej niż śmierć, bo płynącej z głębokiego zaufania dowódcy do żołnierza i odwrotne, zaufania, które zrodzić mogła głęboka przyjaźń i wspomnienie przeżytych niebezpieczeństw.”¹⁷⁰

Przed oknami piwniczek coraz częściej pojawiały się patrole niemieckie. Około godziny 11 Niemcy zaatakowali kościół Św. Antoniego i zdobyli go. Po pewnym czasie zaczęli wrzucać granaty do piwnic; powtarzali to systematycznie.

„Stan nerwowego napięcia osiąga kulminacyjny punkt, gdy po obrzuceniu piwnic granatami Niemcy zaczynają pruć w okna krótkimi seriami z lkm-u. Drzwi piwnic są niewystarczającą ochroną i trzeba mieć wiele hartu, by znieść ogień pocisków uderzających metr nad głowami wtulonych w ziemię chłopców.”¹⁷¹

Była godzina 22, zmrok już zapadł zupełny, gdy „Jerzy” dał rozkaz do wyjścia. „Witold Czarny” z patrolem ubezpieczał wychodzący przez okienka oddział. Niemców nie było w pobliżu. Cicho, ostrożnie wychodzono

¹⁶⁹ R. Białous, *Przebieg do Śródmieścia...*

¹⁷⁰ Tamże.

¹⁷¹ Tamże.

II/22

Hielka Ilustrowana Encyklopedia
Tomstania Warszawskiego str 663
tom 6.

"Wzrost Irena "Iris" c. Jana ur. 07.09.1925
Romy Dwór Mażonięcki, Iżernieszka,
Hola, Stare Miasto, Ogrod Saski, Śród-
mieście, Czerniaków, zgr. Radosław, bat.
"Łoska", plut. Kedyw Kolegium A."



Przyjęte J. Podmyślenie 31/09

Przyjęte 31.07.1922
Podległość

PLUTON KEDYWU „KOLEGIUM A”
włączony do batalionu 12.08.1944

II/23

Lp.	Pseudonim Imię i nazwisko Data urodzenia	Udział w Powstaniu Warszawskim	Stopień wojskowy i ostatnia funkcja	Oznaczenia wojenne	Data i miejsce śmierci	Wykształcenie i zawód Miejsce pobytu Ew. data śmierci po wojnie	Nr foto- grafii
1	2	3	4	5	6	7	8
1	„Andrzejek” Andrzej Englert 31.07.1922	Wola, Stare Miasto	pchor.	KW	polegli 03.09.1944 „Krzywa Latarnia”	—	29
2	„Argos” Jan Kulczycki 20.05.1923	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	plut. pchor.	KW	—	wyższe, inż. chemik, Warszawa, zmarł 22.02.1966	37
3	„Biszon” NN	Wola, Stare Miasto	strz.	—	polegli na Starym Mieście	—	
4	„Boj” Zygmunt Siennicki	Wola, Stare Miasto	?	—	polegli 31.09.1944 Ogród Saski	—	
5	„Broda” NN	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	strz.	—	polegli 17.09.1944 ul. Wilanowska	—	
6	„Brzozowski” Aleksander Kabański	Wola, Stare Miasto	?	—	polegli 31.08.1944 ul. Scnatorska ?	—	
7	„Budrys” Stanisław Butkiewicz	Wola, Stare Miasto	plut. pchor.	—	polegli 30.08.1944 ul. Zakroczyńska	—	
8	„Bury” Leon Janus 03.01.1908	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	?	KW	—	Warszawa zmarł w 1975	64

9	„Czarny” NN	Wola, Stare Miasto	?	—	—	—	—	77
10	„Czuj” Konstanty Doleszczak 22.11.1923	Wola, Stare Miasto	plut.	KW	—	—	podstawowe, spawacz, Warszawa	77
11	„Danusia” Danuta Manczewicz 24.11.1922	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	sanit.	2 x KW	—	—	wyższe, aktorka, Warszawa	81
12	„Henryk” NN	Wola, Stare Miasto	?	—	—	—	—	—
13	„Irys” Irena Wnęk-Kulczycka 07.07.1925	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	łączn.	2 x KW	—	—	średnic, kasjerka, Warszawa	133
14	„Jodla” Jerzy Krzymowski 01.08.1920	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	plut. pchor.	2 x KW	—	—	wyższe, mgr inż. elektryk górni., Kraków	150
15	„Kaper” Kazimierz Pindeliski	Wola, Stare Miasto	plut. pchor.	—	—	—	—	—
16	„Klemens” Józef Tomaszewski 19.08.1906	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	?	KW	—	—	Warszawa, zmarł 16.07.1983	—
17	„Kostek” Włodzimierz Denkowski	Wola, Stare Miasto	?	—	—	—	na emigracji w USA	—
18	„Królík” Wacław Korzeniowski	Wola, Stare Miasto	?	—	—	—	—	—
19	„Kryśt” Czesław Kraśniewski 10.08.1921	Wola, Stare Miasto, Czerwiaków	kpr. pchor.	KW	—	—	mjr LWP, Warszawa	192

Przysięga J. Podmyślisz
31 V 05

II/24



Diennik bojowy

oddziału "A" Armii Krajowej

Warszawa 1-30 sierpnia 1944

II/25

Dnia 1 sierpnia godz. 16 Koncentracja
oddz. w Zolhamcia. Infanteria
godz. 17. Kolumna na stację
zaporowa Bautil przy ul.
Stawki 4 i opuszczenie ul.
godz. 17¹⁵.

ponieważ oddz. szeregów nie
przebiegł do szpitala na
szpitalu szpitalu szpitalu przy ul.
o godz. 17¹⁵ szeregów na stację.
Pacjenci, kt. zyczał i do
getta, niezmiernie z nami szeregów
szeregów szeregów. Zastawiony
przy szeregów szeregów.
o godz. 19 z szeregów szeregów
szeregów w szkole i przedstawienie
podszeregów szeregów szeregów
szeregów.
Straty własne: szeregów
szeregów szeregów
szeregów.

Losy dziennika

Dziennik bojowy, publikowany obecnie po
pierwszy w całości z oryginału wraz ze zbiorem
tek¹, jest dokumentacją relacjonującą szlak i przebieg
walk powstańczych oddziału dyspozycyjnego
Kedywu (Kierownictwa Dywersji)² Okręgu Warszawy
Armii Krajowej — znanego pod kryptonimem
dyw-Kolegium² — toczących się od 1 do 30 sierpnia
1944 r. w Warszawie.

Prowadzony na bieżąco dziennik jest notesem
papieru w kratkę o wymiarach 10 × 15,5 cm. Zapisy
obejmują okres od 1 do 27 sierpnia 1944 r. Oprócz
dziennika, który ukazał się drukiem, zachowały się
dokumenty później odnalezione, dotychczas
nieopublikowane. Są to:

- strona tytułowa dziennika, na której odnotowano
wzrost stanu osobowego i uzbrojenie oddziału w dniu
30 sierpnia 1944 r.;
 - notatnik stanowiący częściowy pierwopis (z
kopiowaniem) dziennika;
 - luźne notatki;
 - imienne listy żołnierzy oddziału z wykazem
uzbrojenia (z podaniem numerów fabrycznych
broni).
- Zapisy kończą się w dniu 30 sierpnia 1944 r.

¹ Dziennik — bez materiałów uzupełniających — został opublikowany w „Zeszytach Historycznych”, Paryż 1990, z. 94 s. 208-223.

² W dokumentach powstańczych określany też jako oddział „Olszyny” (Tadeusz Wiwatowski), por. „Staszka” (Stanisław Sosabowicz) albo oddział (pluton) „Śnica” (Bolesław Górecki) od pseudonimów wódzających oddziałem w walkach powstańczych.

Rekonstrukcja dokumentów i opracowanie
Hanna R.
Wyd. Biblioteka Narodowa Warszawa 1994

II/24

II a/ Przedstawiam do Krzyża Walecznych wniossek z dn. 19.VIII.44

1. kpr. pch. Wicek } Za odznaczenie się w czasie natarcia na Stawki w dn. 11.VIII.44. W czasie szturmu pierwsi skoczyli przez wyłom, będący pod silnym ogniem n/pla i brali udział w zajęciu szkoły i magazynów.
5. st. strz. Zagłoba - za doręczenie meldunku w b. ciężkich warunkach pod ostrzałem artylerii i granatników - został c. ranny.
6. por. dr Bogdan - za niesienie pomocy rannym w pierwszej linii pod ogniem n-pla i udzielenie pierwszej pomocy plk Radosławowi rannemu na polu walki.
7. kpr. pch. Żmudzin - za odznaczenie się w czasie szturmu na Stawki dn. 1.VIII.44, gdzie został ranny i obronę barykady na rogu Wroniej i Żytnej, gdzie został ranny po raz wtóry.

Wnioski o awanse

1. Na porucznika: ppor. Remec, starsz. 1939, ur. 1912 za wzorowe dowodzenie oddziałem w akcji.
2. Na p. poruczników:

ur. 1920	Antek	za wykazanie opanowania i umiejętności w dowodzeniu.
1918	Stoń	Na dwa tygodnie przed wybuchem wojny byli przedstawieni przez por. Staszka do awansu na ppor. za dowodzenie akcjami dywersyjnymi. Ponieważ obecnie wykazali opanowanie wniosek ponawiam i popieram.
1921	Staszek	
1922	Andrzej	
1923	Tomek	
1916	Kolumb	

II/28

3. Na plut. pch.: kapr. pch. Medyk ur. 1924

- | | |
|--------------------|--------------------------------|
| -"- Socha -"- 1919 | } za dowodzenie patrolom |
| 1906 | |
| kapr. Brzozowski | } za postawę bojową wobec npla |
| -"- Majewski | |
| 1904 | |
| -"- Bor | |
| -"- Majsterek | |
| -"- Zero | 1906 |
| | 1903 |

kaprali: st. strz. [uszkodzona góra strony, brak pseudonimu]

- | | |
|----------|-------------|
| Głazek | } 1928 j.w. |
| Ryś | |
| Kryst | } 1921 |
| Przygoda | |
| Jędrus | } 1908 |
| Rokita | |
| | 1902 |
| | j.w. |

[góra strony uszkodzona, brak dwu /?/ pseudonimów]

Danka odwagę [...]

Iris

[góra strony uszkodzona; brak jednego /?/ dwu /?/ pseudonimów]

[kapral] Zbylut [...] i odwagę przy przeprowadzaniu walki patrolowej

12. ś.p. kapral pch. Marek } za dowodzenie patrolami, i odznaczenie się przy obronie barykady na rogu ul. Wroniej i Żytnej.
13. plut. -"- Budrys
- "- Argos

b/ Przedst[awiam] do Krzyża Walecznych dn. 27.VIII.44

1. kapr. Vogel } Za wykazaną odwagę w czasie szturmu w nocy 23/24 na szpital Jana Bożego
2. plut. pch. Sońka
3. st. strz. Czuj
4. st. strz. Mikołaj
5. kpr. pch. Socha
6. kapr. Brzozowski
7. plut. pch. Jodla
8. kapr. pch. Pat. - za inicjatywę i odwagę przy obronie barykady na ul. Okopowej.

9. kapr. pch. Andrzej — za szturm na Stawki w dn. 1.VIII.44, gdzie został ranny.

[Góra strony uszkodzona, brak jednego /r/ dwu /r/ pseudonimów]
Danka
Iris

Wnioski awansowe na porucznika

Ppor. Remetz stars. 1939. Wybitne zdolności oficera bojowego. Dwukrotnie ranny w akcji na Starówce. Wybitny działacz konspiracyjny [skreślone] Żołnierz Kedywu i Powstaniowy. Ciężko ranny na Starówce.

Wnioski awansowe na p.poruczników

Kapr. podch. Słoń. Wybitny działacz konspiracyjny [skreślone] D-ca plut. dyw. w okr[esie] konspiracji. Walki na Woli. Dwukrotnie ranny. Duże wyszkolenie bojowe [skreślone] pozostawiony na Woli.

Kapr. podch. Tomek pracował z wielkim zapalem i poświęceniem w konspiracji. W akcji powstańczej wykazał duże zdolności organizacyjne i dowodzenia. Ranny w akcji.

Kapr. podch. Andrzejek jak wyżej. Dwukrotnie ranny w akcji.

Kapr. podch. Socha jak wyżej. Wniosek był już raz przesłany w 1943 r.

bez odpowiedzi. [skreślone]

Kapr. podch. Staszek (Machabeusz) jak wyżej, trzykrotnie ranny na Woli.

Kapr. podch. Niedźwiedź (Antek [Tulej]a). Wybitna działalność w konspiracji. Wielkie zdolności organizacyjne. Duże wyszkolenie bojowe. Wybitna indywidualność. Talent dowodzenia. Walki na Woli i Starówce [młyny dopisek — na Starówkę przyszedł dopiero 28 sierpnia].

Plut. podch. Kostek dowódca grupy dywersyjnej w konspiracji, talent organizacji i dowodzenia, ranny w akcji. Walki na Woli i Starówce.

Kapr. podch. Pat. Wybitna działalność konspiracyjna. Talent organizacyjny i dowodzenia. Dwukrotnie ranny.

Kapr. podch. Rymwid (Mały) jak wyżej. Dwukrotnie ranny w czasie akcji. [skreślone]

Wnioski awansowe na podoficerów

Na sierżantów podch.

plut. podch. Kaper

nr 3

[Pismo „Staszka”]

Brał czynny udział we wszystkich akcjach oddziału w czasie konspiracji. Walki na Woli. [Na] Starówce ciężko ranny.

Kolumb kapr.pchor. 16.7.16 piech. ditto V.43 z-ca d-cy plut.
Mar. woj. Gdynia

Antek st. strz. 1919 XII.39 z-ca d-cy patrolu dyw.

96

Staszek

[pismo odręczne, kartka o wym. 19,5 x 15,3 cm, bez daty]

nr 4

[Wnioski awansowe i odznaczeniowe, pisane we wrześniu]

[2 kartki o wym 20 x 28,3 cm, pismo odręczne, obie strony zapisane, papier częściowo uszkodzony, brak daty. Mniejszym stopniem pisma oznaczono adnotacje, poprawki i streślenia, dokonane na tekście „Kolumba” przez „Andrzeja”]

Wnioski awansowe i odznaczeniowe

Odd[ziatu] dyspozycyjnego A Kedyw Kolegium
obecnie gr[upa] Radosław [skreślone]

Stasi[nek]
15.IX.43

kapitana
wybitna praca konspiracyjna.
Udział w akcjach bojowych konsp.
odznaczony K.W.V.M. walki na Woli

II/31

dzielną postawą, męstwem i wypełnianiem swoich ciężkich obowiązków z zaparciem się siebie służąc za wzór innym żołnierzom A.K. wg opinii p. ppłk Radosława.

W zastępstwie por. Stasinka

dow. oddz. dyspozycyjnego A.

ppor. Kolumb [skreślone]

nr 5

[Wnioski na odznaczenia, pisane po 20 września]

[Karta o wym. 20,3 x 29 cm, cienka bibułka, maszynopis częściowo uszkodzony; na odwrocie odręczne pismo „Andrzeja”.]

Wnioski na odznaczenia:

1. Krzyżem Virtuti Militari

1. strz. Siennicki za bohaterski wypad w szturmie [23/24 sierpnia] na przeważającego liczebnie nieprzyjaciela. W szturmie został ciężko ranny.

100

2. Krzyżem Walecznych po raz pierwszy:

1. plut. Brzozowski
2. podpor. Supelek ś.p.
3. kapr. podch. Witek ś.p.
4. kapr. podch. Zdźich ś.p.
5. kapr. podch. Sławek ś.p.
6. kapr. podch. Wylot ś.p.
7. kapr. podch. Marek ś.p.
8. kapr. podch. Bor ś.p.
9. kapr. podch. Kaper ś.p.
10. plut. podch. Budrys ś.p. [dopisek ołówkiem] Virtuti Militari
11. kapr. podch. Tomek
12. kapr. podch. Jodla
13. kapr. podch. Argos
14. kapr. podch. Medyk
15. kapr. podch. Vogel
16. plut. podch. Rymwid
17. plut. podch. Kostek

18. kapr. podch. Andrzejek
19. kapral — Krist
20. kapr. — Zero
21. kapr. — Bury
22. strz. Zagłoba
23. " Majewski
24. " Mikołaj
25. " Kamiński
26. " Skowroński
27. " Czuj
28. " Przygoda
29. " Olszewski
30. " Mieczysłowski
31. " Ryś
31. kapr. podch. Staszek
32. kapr. podch. Socha
33. kapr. podch. Niedźwiedź
34. łączniczka Irys
35. " Wanda
36. " Danusia
37. " Zosia II

101

Krzyżem Walecznych po raz drugi:

1. ppor. Kolumb, pierwszy K.W. otrzymał w okresie dywersji.

[odwrotna strona wniosku, odręczne pismo „Andrzeja”]

Do Pana Komen[danta]

Przesyłam wnioski awansowe, odznaczenia i awanse [?] oddział[ów] dyspozycyjnych] (A i B) Kedywu Okr[ęgu] [Warszawa].

Specjalnie proszę o uwzględnienie wniosku awansowego Staszka Sos[łabowskiego], który wskutek rany, o której Panu Komend[antowi] wspomina[łem]-kończyć musi jako [trzy słowa nieczytelne].

Całość jego pracy, [nieczyt.] odwaga (odznaczony K.W. i V.M.) składają się na jakże pozytywną ocenę jego wartości.

II/39

NN („Tirlybuch”) brak danych, wymieniony jako zaginiony w wykazach 23 i 28 sierpnia.

Andrzej WALLICH(?) („Rokita”) ur. 18.06.1923 r. Wniosek awansowy. Walczy na Starym Mieście. W wykazach rannych 23 i 28 sierpnia. Przebywa w szpitalu przy ul. Długiej 7. Pochowany w kwaterze „Miotła” na cmentarzu wojskowym na Powązkach. Na grobie napis: »kpr. „Rokita” poległ 2 września 1944 r. na Starówce«.

Zbigniew ZBYROWSKI(?) („Zbyszek”) szer. z cenz. Wniosek awansowy z 10 sierpnia za dzielną postawę i silną wolę walki.

Walczy na Woli. Pochowany w kwaterze „Miotła” na cmentarzu wojskowym na Powązkach. Według napisu na grobie poległ w sierpniu 1944 r. na Woli.

Wykaz żołnierzy włączonych w sierpniu 1944 r. do oddziału „A”

Czesław BOŻYK („Włodek”) ur. 17.06.1924 r., szer. Przybył do oddziału 28 sierpnia; tego samego dnia ranny.

Zofia DRAGAN („Zośka”) wymieniona w wykazie jako łączniczka. Brak danych.

Irena GODLEWSKA („Gozdawa” vel „Marysia”?) ur. 7.07.1925 r., kpr. pchr., wymieniona w wykazie. Innych danych brak.

NN Franciszek („Broda”) ur. 23.08.1909 r., szer. Walczy na Starym Mieście i Czerniakowie. Przebywa do oddziału 24 sierpnia; w wykazie oddziału 28 sierpnia. Poległ 17 września 1944 r. na ul. Wilanowskiej.

NN („Czarny”) ur. 2.03.1907 r., plut. Walczy na Starym Mieście i Czerniakowie. Przebywa do oddziału 24 sierpnia; w wykazie oddziału 28 sierpnia. Poległ we wrześniu 1944 r. na Czerniakowie.

NN („Krótki”) ur. 1917 r., szer. Walczy na Starym Mieście. Przebywa do oddziału 24 sierpnia. Odesłany 27 sierpnia z powodu choroby.

II/34

NN („Rab”?) „Rob”(?), „Bob”(?) ur. 15.02.1905 r., szer. Walczy na Starym Mieście. Przebywa do oddziału 24 sierpnia; w wykazie oddziału 28 sierpnia.

NN („Ryś II”) ur. 12.02.1924 r., szer. Walczy na Starym Mieście. Przebywa do oddziału 24 sierpnia; w wykazie oddziału 28 sierpnia.

NN („Witek”) kpr. pchr. Odznaczony Krzyżem Walecznych (1944). Walczy na Woli. W oddziale w początkowym okresie walk. Poległ 11 sierpnia 1944 r. w natarciu na ul. Stawki. Wymieniony w wykazach zabitych 23 i 28 sierpnia.

NN („Wróbel”, „Wróbel II”) ur. 1903 r., st. strz. Walczy na Starym Mieście. Przebywa do oddziału 24 sierpnia; w wykazie oddziału 28 sierpnia.

NN mężczyzna narodowości żydowskiej (prawdopodobnie technik) uwolniony 1 sierpnia ze szkoły SS na ul. Stawki. Pomaga w dniach 6–11 sierpnia „Kolumbowi” w prowadzeniu 119 samochodu przy transportach z Woli na Stare Miasto.

Antoni TULEJA („Antoś”, „Antek”, „Niedźwiedź”), kpr. pchr. Odznaczony Krzyżem Walecznych (1944).

Uczestnik akcji oddziału przed Powstaniem. Przebywa do oddziału 28 sierpnia i zostaje ranny. Przebywa w szpitalu. Ewakuowany do obozu w Pruszkowie.

Irena WNEK („Inys”), łączniczka. Odznaczona Krzyżem Walecznych (1944).

Dołącza do oddziału w początkowym okresie walk. Była na Woli, Starym Mieście i Czerniakowie. Z 30 na 31 sierpnia bierze udział w przebijaniu się do Śródmieścia przez Ogród Saski. Z 16 na 17 sierpnia uczestniczy w przeprawie przez Wisłę. Miejsce zamieszkania: Warszawa.

opr. H.R.

Irena Wnęk-Kulczycka

WSPOMNIENIE

Tak szybko mija czas! Przed ponad trzema laty, 21 kwietnia 1998 r., zmarła śp. Irena Wnęk-Kulczycka. 4 maja pochowano ją na Cmentarzu Północnym w kwaterze W-II, rząd piąty, w grobie matki Jadwigi Wnęk. Żegnałem ją w imieniu środowiska byłych żołnierzy batalionu „Zośka” i oddziału Kolegium A.

Przypomniłem, że 19-letnia Irena Wnękówna „Irys”, łączniczka w Kolegium A, przeszła z nami cały szlak ciągłych walk powstańczych w pierwszej linii w składzie zgrupowania „Radosław”: na Woli, na Starym Mieście i na Czerniakowie. Była bardzo odważna, wykonywała zadania bez wahania. Spokojna i opamiętana, jakby nie odczuwała strachu lub nie zauważała groźnych niebezpieczeństw. Pamiętamy też, że miała pogodne usposobienie i miły, koleżeński sposób bycia. Została ranna 17 września 1944 r. w czasie przepływania przez Wisłę rannych żołnierzy, „Berlinkowców” i powstańców, w tym również pchr. Jana Kulczyckiego ps. „Argos”, swego męża od 1948 r. Po śmierci męża w lutym 1966 r., w trudnych warunkach materialnych, samotnie utrzymywała dwoje dzieci, pracując przez wiele lat mimo inwalidztwa i dolegliwości zdrowotnych. W czasie Powstania Warszawskiego była odznaczona Krzyżem Walecznych i Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Od 1966 r. spotykaliśmy się z nią dość często na zebraniach naszego środowiska oraz różnych uroczystościach kombatanckich. Nie skarżyła się i nie opowiadała o swoich kłopotach; była tak skromna i powściągliwa, że dopiero po moim przemówieniu pożegnaliśmy od licznie przybyłych znajomych Jej matki dowiedziałem się o tragicznych losach rodziny Wnęków w latach okupacji.

Jej ojciec Jan Wnęk był legionistą odznaczonym Krzyżem Legionowym i medalem pamiątkowym wojny 1918-21. Został zawodowym oficerem i we wrześniu 1939 r., na wschodnich terenach Polski wzięty do niewoli, zginął w Katyniu. Jej matka Jadwiga Wnęk w listopadzie 1939 r. przeniosła się z trójką dzieci z garnizonu w Bochni do Warszawy – pracowała w warsztacie rzemieślniczym, a jednocześnie włączyła się do konspiracji. W powstaniu jej oddział – 30. Pułk im. Dąbrowskiego – walczył w Śródmieściu i kwaterował w budynku Filharmonii. Jadwiga Wnęk została ciężko ranna 28 sierpnia 1944 r. w lewą nogę. Po założeniu gipsu do biodra w szpitalu w podziemiach budynku PKO zniszczonego na skutek bombardowań w dramatycznych okolicznościach była przenoszona do szpitali organizowanych w kolejnych budynkach. Powstanie przeżyła. Po wojnie mimo inwalidztwa pracowała przez wiele lat w służbie zdrowia. Najstarszy syn Jerzy, urodzony w 1923 r., uczył się w gimnazjum mechanicznym i później na tajnych kursach maturalnych, a jednocześnie za zgodą matki był żołnierzem Żoliborskiej Grupy Dywersyjnej DB-17. Zginął 8 czerwca 1944 r. w akcji wykonania wyroku Sądu Polski Podziemnej na sadystycznym komendancie obozu przy Skaryszewskiej Eugenie Bolongino. Jerzy Wnęk „Gazdawa” był pośmiertnie awansowany do stopnia podporucznika i odznaczony Krzyżem Walecznych – jest pochowany na Cmentarzu Wojskowym.

W 1972 r. szczerp harcerek przy szkole przy ul. Jarzębskiego 11 przyjął imię Jerzego Wnęka „Gazdawy”. Najmłodszy syn Janusz, urodzony w 1928 r., w wieku 15 lat w 1943 r. aresztowany w ulicznej łapance został wywieziony do obozu w Gross-Rosen i Flossenbürg, gdzie w maju 1944 r. zachorował na tyfus plamisty; uratował go lekarz Jan Nowak, więzień, wyciągając nieprzytomnego z wózka transportującego zmarłych do krematorium. Po wojnie Janusz wrócił do Warszawy, ale wkrótce zmarł.

Losy tej rodziny zasługują na naszą pamięć oraz na uznanie i szacunek.

BOLESŁAW GÓRECKI, POR. AK „ŚNICA”

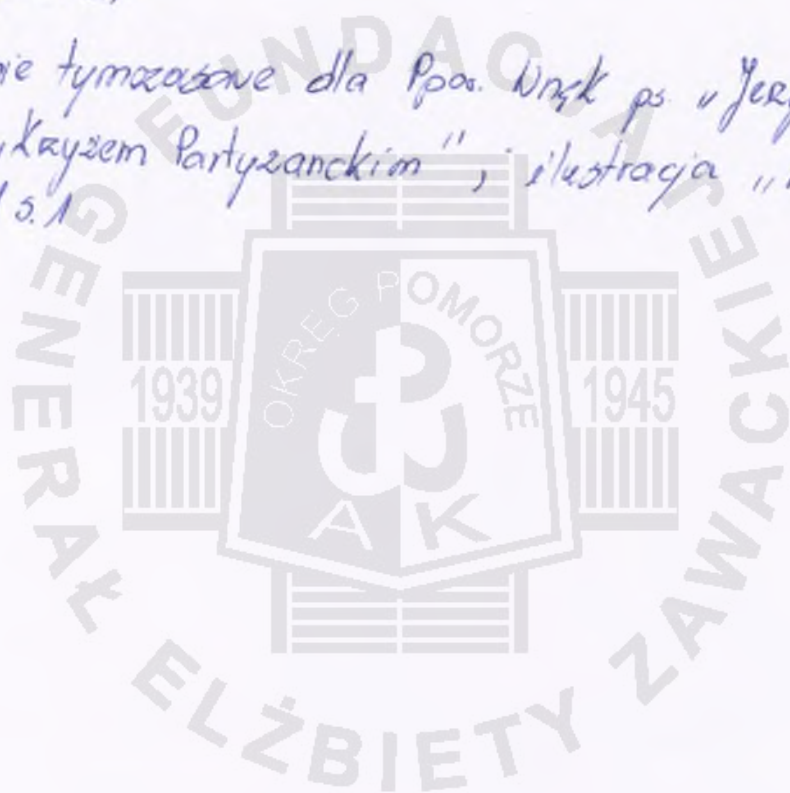
GAZETA WYBORCZA Czwartek 6 września 2001 [www](http://www.gazeta.wyborcza.pl)



Irena Wnęk-Kulczycka z matką Jadwigą Wnęk

III 11 Materiały dotyczące rodziny relatora

- Informacje o rodzinie Urzędów, Warszawa 2000s., kopia skps., k.2 s. 1-2
- prośba Jadwigi Urzęd o wystawienie zaświadczenia, Warszawa 1959s., kopia, k.2 s.1-2
- list Janusza Urzęd do Zarządu Ubezpieczeń Społecznych, Jablono, kopia skps-u, k.1 s.1
- Zaświadczenie tymczasowe dla Ppos. Urzęd ps "Jery", odwołanie "Krysem Partyzanckim", ilustracja "Kwatermistrzostwo", kopia k.1 s.1



Jan Wnęk ur. 28 XII 1891r w Jarostawiu, syn Franciszki i Franciszki z d. Wójcick

Przebieg służby: 30 VIII 1915r wstąpił do Legionów Polskich - 6 pp. Legionów,
29 IX 1915r ranny na froncie i po wyleczeniu zwolniony,
2 IV 1916r wstąpił ponownie

Styczeń 1919r wstąpił do WP - służył kolejno w DO Wrażeń, Kopy Gosp. & Dywizji Piechoty,
Rejonowe Zakłady Gospodarcze w Łomży w 1923r - w stopniu porucznik z dn. 1 XI 1920r
w 1928r w Baonie Elektrotechnicznym - w 1932 porucznik - plutonik,
w 1933r w 5 Dywizyjnie Taborów na stanowisku plutonik

Odniesienia: Krzyż Legionowy, Medal Pamiętny wojny 1918-1921, Krzyż Niepodległości
Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Włocia Odeyskiej Niepodległości

Wypisane dane z Cent. Arch. Wojsk. w Jdanowku - Olinie z dn. 20 XI 1947 ^{gdzie służył w stopniu kpt}
są inf. o rodzinie w 1936r por. Jan Wnęk dostał przydział do jednostki wojskowej w Bochni i przeniósł
się tam z żoną Jadwigą z d. Godlewską, synem Janem ur. 23 XII 1923r w Nowym Dworze
córka Irene, ur. 7 VII 1925r w Nowym Dworze

W październiku 1939r ^{Kpt Adam Służby Ostatej Baonu Elektrotechn. synem Janem ur. 1928r w Nowym Dworze}
Jan Wnęk znalazł się (raz z 15 letnim synem Janem (hercelem) znalazł się na
wschodnich terenach Polski i po zakończeniu działań wojennych w Litwie, stał udziałem
w tym w ekspedycji syna Janego do Gen. Guberni, jako matalecię do matki
w listopadzie 1939r, a sam jako oficer trafił do niewoli radzieckiej.

W książce "Mord w Katyniu" Jędrzeja Tucholskiego (Wydawnictwo Pax 1991r str 511)
podane jest nazwisko kpt. Jana Wnęka na liście zabitych (Kozielec, Ostanków, Starobielok

Po powrocie syna Janego w 1939r Jadwiga Wnęk przeniósła się z Bochni do Warszawy
z dziećmi i zamieszkała przy ul. Krasnowolskiej, później Niezłotkiego 10, Pracownia
na utrzymanie rodziny, ale tam w styczniu 1940r została aresztowana.

w 1940r syn Jan uciekł do Głuchowca i wstąpił do Oddziału AK w Warszawie, a
po zamknięciu polskich obozów uciekł na tajne kursy przygotowujące do ucieczki;
jednocześnie też za zgodą matki wstąpił do ZWZ - "Głuchowca" i wstąpił do Oddziału AK
w Zoliborzu. Biuro udróż w obozie w akcyjnym Był zastępcą komendanta
dywersyjnego AK o kryptonimie DB 17 w Zoliborzu, podległej Kedywom Okręgu Warszawskiego
- pseudonim "Gozdawa". Polecił 8 czerwca 1944r w czasie akcji w rejonie

ul. Terpowej róg Skaryszewskiej wykonywanej przez Oddział Zolubny DB 17
likwidacji Komendanta Oboza Przejściowego przy ul. Skaryszewskiej, skazanego wyrokami
Niemieckimi na śmierć. Polecił 8 czerwca 1944r w czasie akcji w rejonie
ul. Terpowej róg Skaryszewskiej wykonywanej przez Oddział Zolubny DB 17
likwidacji Komendanta Oboza Przejściowego przy ul. Skaryszewskiej, skazanego wyrokami
Niemieckimi na śmierć. Polecił 8 czerwca 1944r w czasie akcji w rejonie

akcja Bolognino opisali: T. Sztremborski "Akcje Zbrojne podziemnej Warszawy 1939-44" str. 490-491
Z istoty zginęło: Zginęli w Krypt. "Wilmowski" i Jan Wnęk "Gozdawa", który próbował ratować rannych
a gdy ten zginął wskutek strzelaniny wziętej wlec-otoczony w bramie brzoist nę i
Witkowski - "Kedyw Okr. Warszawski AK w latach 1943-44" str. 236, 348, 349
Jan Rokli w "Białym" - Książce "Dziennik Dymersyjny" str. 29-30A opis akcji om. na str. 209

w 1972 roku w "Gozdawy" - Jerzego Wnęka - Na chłopców 4-tych Kolegów oraz Matka i Siostra "Gozdawa"
Jan Wnęk podał dane awansowany do stopnia podporucznik oraz odznaczony Krzyżem Niepodległości
oraz Kompiem Partyzantkim Rozkaz Min Obr. Narod. Nr 20 z dn. 14 czerwca 1947, Za przyniesienie pomocy
Ciała "Gozdawy" i "Wilmowskiego" odnalezione w Kostnicy przy ul. Ciocki pochowani kolekcją podjętą przez komisję historyczną, 56 cment. grob.

znajduje się na Powrociech Wąskowych w Aleji Żoliborskiej,
 2. Najmłodszym syn Janusz Wnęk ur 1928, w 1943, ¹⁹⁴⁴ w wieku ok. 15 lat był więźniem
 obozu Koncentracyjnego w Gross-Rosen (Nr ok. 27569) i Flössenburg Kommando leitmeritz
 (Nr 11761) do 1945 r. W Gross-Rosen pracował w kamieniołomach; od maja 1944 przeniesiony
 do leitmeritz zachorował tam na zakaźną biegunkę, chorobę tyfus pleśniowy, leczącego
 dr. Jan Nowak więzień - lekarz dobowy, który z uwaganiem w Tasnego z życia, wywieziony
 nieprzytomnego Janusza, z wisła zmarłych więźniów, ~~przeprząsł~~ portowanych do krematorium,
 schował go za barakami, a następnie przeniósł na swój rezer (szpitalik) wyleczył
 i wraz z innymi współwięźniem odzyskał.

Po wojnie Janusz Wnęk wrócił do Warszawy i zamieszkał w Żoliborzu pod adresem 05-110
 przy ul. Szkolnej 5 m 3 i pracował w Kółku Rolniczym ul. Projektownic 2
 Na skutek utraty zdrowia w okresie zmarł w _____

3. Jrena Wnęk ur 7.07.1925 w Nowym Dworze, w latach 1940-1944 uczyła się w Żoliborzu
 uczęszczała na różne kursy przygotowujące do matury, pracowała w zakłady przemysłowym
 produkującym ramki do obiektywów i portretów, oraz ~~innych~~ 1943r był w konspiracji. Po ucieczce
 w DB-17 na Żoliborzu, wraz z starszym bratem Jerzym z Żoliborza (później w Odrze),
 1 sierpnia 1944 r. wie złożyła na koncie w/w Odrze (3-te Kompanie Dywersyjna
 zgrupowania ~~Żoliborz~~), gdzie w tym czasie 16⁰⁰ Niemcy zatrzymali przejazd kłosa dworca
 Gdanskiego - ~~została~~ została zatrzymana przez por. Stef. Soszalskiego - "Stawka"
 do "Kolegium A" jako techniczka ^{z grupy} prawdopodobnie zważyła z obozami konspiracyjnymi
 kontaktów z "Szymura" - ~~czł~~ DB-17, w sprawie ^{współpracy} "akcji" likwidacji "kassu"
 i "Szweka" ^{z grupy} wraz z "Kolegium A" ręką bojową "Wola" - "Stare Miasto"
 "Pielic" przez Agnieszki do "Śródmiście" oraz na "Czerwiniakowie". Została powieszona
 nanna odłamkami pocisku artyleryjskiego w dn 17 miesią, w czasie przeprawy przez Wisłę
 w ramach ~~zobowiązania~~ Kolegium A; Berlingowców na Saska Kępa. ^(postronnie I. Strani)

Za wyjątkową odwagę ~~została~~ odznaczona Krzyżem Walecznych (dek Nr D-65522 z 28 III 1959)
 oraz Krzyżem Srebrnym Orderu Wirtuti Militari (dek Nr DK-05927/W = z 25.04.1966r). Po wyłączeniu
 z szpitalu w Otwocku wróciła do Warszawy
 W 1948 wyszła za mąż za Jana Kulczyckiego - "Argosa" - ~~z Żoliborza~~ z Żoliborza, ^{z Żoliborza}
 który zmarł ~~w~~ w 1966r - mieli dwójkę dzieci Grażynę i Jerzego ur _____

Po śmierci męża Jrena w trudnych warunkach materialnych, samostatnie wychowywała
 dwójkę dzieci, pracując przez wiele lat w Spółdzielni Tworzyw "Anapol"
 Zmarła 21 kwietnia 1998 r. Pochowana jest ^{w dniu 4 maja 1998} w grobie swojej matki Jadwigi Wnęk
 na Cmentarzu w Wólce Wąskowej Kwatery W II rzęd 57 grób

Adres córki: Grażyna Kulczycka - Rytko - Chomiozówka, ul. Kluczowa 4 m 36 - wdowa
 jej syn Bohdan Rytko ur ok 1931
 opieka jej Jadwiga Browiecka. ks. Jan Popietuski 17^c m 154 tel 833 3395
 Strajkowy brat Argosa Prof. Dr Jerzy Kulczycki - Służby 642 66 11 - dom tel 643 40 34
 Znałoma pro Wiastem Wilko ul. Felinickiego 50 m 3 tel 839-40-86 ul. Puszczyka 3 m 92
 Kurzynka Barbara Zurawska - Romasiuk W-ura ul. Targowa 63/57
 Tel 619 37 06 03-729 57/112 Jadwiga Wnęk
 ul. Służby str 3

matka)

Wielce Szanowny Panie Doktorze!

Jako jedna z uratowanych przez Pana Doktora pacjentek z okresu Powstania Warszawskiego, zwracam się do Pana z uprzejmą prośbą o wydanie mi zaświadczenia z tego okresu.

Byłam ranna 28 sierpnia 44 w gmachu Filharmonii Warszawskiej gdzie była nasza kwatera /t.j. Oddziału-Płk. 30 im. Dąbrowskiego/ Stwierdzono u mnie złamanie otwarte obu kości podudzia lewego i obrażenia wewnętrzne. Leczona byłam w Szpitalu Wojskowym mieszczącym się w podziemiach b.P.K.O./przy ul. Jasnej, róg Świętokrzyskiej/ gdzie naczelnym lekarzem był wówczas śp. Dr. Zaorski, /niestety dowiedziałam się o tym, że przebywał w Warszawie dopiero z klepsydry, po Jego śmierci/

Po ostatecznym zbombardowaniu naszego szpitala zostałam /jako już jedna z ostanich/ w no-cy przeniesiona do szpitala na ul. Foksal /Pierackiego 3/5/ i powierzona osobiście przez Dra Zaorskiego pieczy W. Szanownego Pana Doktora. /powierzona pieczy leżała wtedy na schodach, gdyż rannych przeniesiono tyle, że musieli czekać do rana, aż znajdzie się dla nich jakie miejsce, mimo to czuli się prawie szczęśliwi, że znaleźli się na spokojnym dotychczas Powiślu. Niestety szczęście to trwało zaledwie kilka godzin, gdyż jak Pan Doktor zapewne sobie przypomina, pocisk z krowy, który uderzył w budynek, spowodował pożar i zniszczenie całkowite budynku - naszego schronienia.

Ponieważ leżałam już wtedy na noszach blisko drzwi na piętrze /nie pamiętam którym/ znalazłam tyle siły, że stałam na nogach i wydostałam się na korytarz, gdzie inni uciekający przewrócili mnie /byłam na jednej nodze, druga aż do biodra była w gipsie, który na skutek upadku pękł i rana zaczęła krwawić/ zaczęłam się więc czołgać głową w dół po schodach i tak na którymś zakręcie zobaczył mnie Pan Doktor i zniósł na dół do ogrodu, ratując mnie od śmierci przez zdeptanie. Tak więc jestem dłużniczką Sz. Pana Doktora do śmierci, gdyż uratował mi Pan wtedy życie.

Pamiętam, jak wtedy ratując nas, ocalałych rozbitków z pożaru zasłaniał Pan, z narażeniem własnego życia płachtą Czerwonego Krzyża przed ostrzeliwaniem przez samoloty niemieckie, pikujące nad nami.

Pamiętam także, jak ratował Pan nas, ukrywając rannych w ~~xxx~~ wypalonym budynku Instytutu Oftalmicznego, a następnie wraz Dr. Młynarskim i siostrami transportował nocą w dół na Smolną do opuszczonego częściowo przez Niemców szpitala Cz. Krzyża, następnie na Płocką.

Tę historię napisaną niegdyś ludzką krwią i cierpieniem, należałoby wypisać złotymi zgłoskami w życiorysie Pana Doktora, za jego bezgraniczne poświęcenie i ofiarność w niesieniu pomocy chorym i cierpiącym. Za wszystkie dni i noce w których Pan niestrudzenie czuwał nad rozbitkami, za uratowane życie, za serdeczną troskę i opiekę w najcięższych dniach mego życia składam tą drogą serdeczne Bóg Zapłać!

Proszę wybaczyć, że czynię to tak późno, bo po latach 15-tu, lecz niestety nie wiedziałam gdzie się Pan Doktor znajduje, dopiero przypadek zrządził, że dowiedziałam się o Pańskim adresie.

Proszę mi wybaczyć, że wykorzystuję zaraz odnalezienie Pana dla swojej sprawy i nie brać mi tego za złe.

Mieszkam stale w Warszawie i gdyby Pan Doktor zechciał mi wyznaczyć jakiś dzień, w którym mogłabym zgłosić się do Pana Doktora, przypomnieć się i poprosić wtedy o to zaświadczenie, to byłabym nieskończenie wdzięczna. Zdaję sobie bowiem sprawę, że prośba o wydanie takiego zaświadczenia zaocznie, wydać się może Panu nieco dziwną. Jednak sprawa jest dość pilna i dla mnie b.ważna, gdyż mam wyznaczoną Komisję Lekarską na 10 czerwca b.r. - która zadecyduje ostatecznie o przyznaniu lub też odmówieniu mi prawa do renty inwalidzkiej, o którą się ubiegam.

Gdyby Pan Doktor jednak nie mógł do tego czasu mnie przyjąć, to może bym mogła udowodnić prawdziwość moich słów odnośnymi zaświadczeniami: świadków, zaświadczeniem o wypisie ze szpitala na Płockiej ~~ix następnie~~ /jednak tylko takie szablonowe, że chora przebywała od do./ Właśnie te zaświadczenia, wymagane są na tej Komisji bezwzględnie a skąd ja mogę mieć zaświadczenie, jeśli jak wynosili mnie z P.K.O. Dc. Szpitala na Pierackiego 3/5, to z góry szpital się palił, a z dołu zalewała woda i nikt nie mógł myśleć o zaświadczeniach, gdy co chwila ludzie ginęli, dziś jednak są one konieczne.

Obecnie jestem samotna, mąż mój zginął w Katyniu, syn w Powstaniu, zdrowie, po przebytych przejściach coraz bardziej nadwyrężone., / mam blok lewej gałazki, uszkodzenie mięśnia sercowego i ciśnienie 210 na 110; to wszystko oprócz gośćca pourazowego w lewej nodze po ranie/, a choć mam już 20 lat pracy, to jednak ze względu na wiek renty, a ściślej emerytury otrzymać nie mogę, i muszę dalej pracować by wyżyć, a do pracy coraz mniej siły, to też bardzo a bardzo mi zależy na decyzji tej Komisji i dlatego bardzo Pana proszę o przyjęcie mnie przed tym, względnie o nadesłanie mi odpowiedniego zaświadczenia w wersji, jaką Pan uzna za stosowną.

nie byłam
zot raigumikob

Łączę bardzo serdeczne pozdrowienia i z góry
dziękuję
Teresa Gałunicka, W-20, Pułkownika 15
Zurówek, Bujewo, Wolowin, Denderz, Zamel Okręg, 50 nr 6

Janusz Sienk
Prótko Polniere

gabłomno, dnió

ul. Gabłomnie
ul. Prokatorowa 2
kod. 05-110

Lakad Ukepiereci Speternych
Kypoliat Pruznawaua Prunt
Shomisja Lekarska
d/s Smuhalichtre i Lakuslmeuo

zau. Szkolna 5/3

Warszawa
ul. Senatorska 8

Jako byty matoletni ruzien hitleruskich oboro kancu-trzejimych
Gross-Prosei (chw. ob. 24569) i Flössenburg, k-ol Leitmeritz (chw. 11761)
w latach 1943-45 - zwracau się z upragną prosbą o skierowanie mnie na
Shomisja Lekarska do spraw Smuhalichtre i Lakuslmeua - celem ustalenia
stauu zobrau i zalezenia do jednej z grup i nuczalobu wojennych

ob oboru zmlarteu się mojsze niespetna lat 15. —

Pracowateu w Gross-Prosei w kancu-nioctmach, co podterwato w zmocnym
stopniu silę moje (wchweras leslie rozujajęcego się chłofca).

Przebiezimy w moju 1944 do Flössenburja, komanob Leitmeritz
przechoditau teuu zakatnó bięgnu oboro, i tyfus plucisty, porzta-
ny z nierozolnoscis serca i krczonia z obrękaui.

Lezyt mnie wledy dr. Jauu Obwauk, ktory jako ruzieu-lekar
oboro, wuzgnat mnie z wólta, nielotnego ze zmartymmi (nieprajbomnego)
do kreuatoiuuu, ukryt za barakieu, a następnie przenieit na szp. reit
(szpitalik) i zalezyt, porujaję się w ruzie zftoryeu - na mojeizre kary
a nawet smierci. Jauue te i kolegom, ktory mnie dozyciali "kawet-
ceau" ze jenzee zęps. — jako „pauuiz plio” z tych cessoz pruzatly

Zat. 4. mi: dolegliwosci serca, bersemnosie, lub na odmiciuę kaseuauone song.

1. Szarka kombataucha
2. Kaszagalerauie z P.C.K.
3. Zasiadkewuie Dr. Janu. Obwauka
b. lekarz oborocego w Gross-Prosei
i Leitmeritz



ZAŚWIADCZENIE TYMCZASOWE Nr 13

Por. *Henryk*

"Henryk"

Rożkazem Ministra Obrony Narodowej

Nr *20* z dnia *17 czerwca* 194 *7* r.



Za zasługi bojowe w bohaterskiej walce zbrojnej w oddziałach partyzanckich z hitlerowskim najeźdźcą o Niepodległość, Waleczność i Demokrację został odznaczony

„KRZYŻEM PARTYZANCKIM”

10 grudnia

8

KWATERMISTRZOSTWO.



Por. Niedzielski Mieczyst.
Oficer materiałowy



Por. adw. Wnek Jan
Płatnik



Kpl. Romeyko Stefan
Kwatermistrz



Por. Gołębiowski Henryk
Oficer ewidencyjny



Por. Telszewski Eugeniusz
Referent „Mób”

T. 3518 1Wsk

AK
Warszawa

KULCZYCKA Jrena
z d. Wsk
ps. "Jrys"

V Nazwiskowe karty informacyjne

i

UM

AK
W-w

KULCZYCKA Irene

- dane o niej mogę znaleźć się w aktach
JPN o sygn. JPN GD 250/1484 (9830/VI),
JPN GD 01430/84

Zob. Komrej. E2 2 JPN list 2 2341 2004

kw. 104 1p. 030/04 (B553)

FUNDACJA

Mu
Wre

Wnioskowni z ad Kulczycki (lit)
poinformacja o symulacji GPN Gd 250/
1484 (9830/vi), GPN 94 014 B0/84
i w jej zakresie pracownik, nr 07.07.1925
Znajduje się informacja o jej rodzinie
w Part. Wars w oddziale ul. Łeona
na Czerniakowie, gdzie 18 września
wskazał ciżko materiały

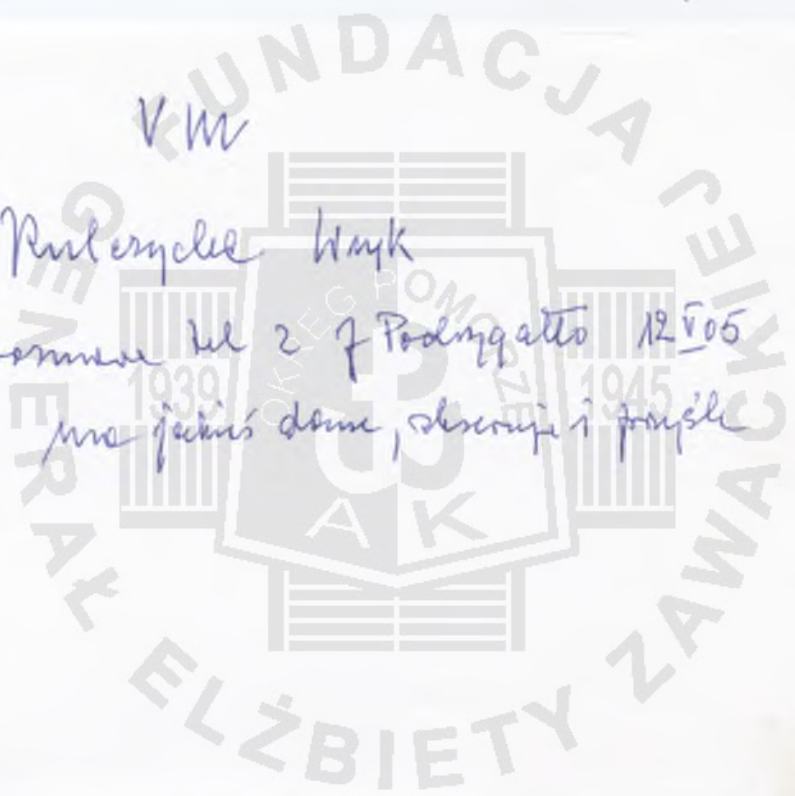
ELŻBIETY ZAM

VM

Paul eryclek Wuyk

rozmiar 12 z Podm. 12 1/2 05

pro jakis dom, skroju i prysle



1	Nazwisko	brak teceki Kulczycka	nr. karty 254
2	Imię	Irena c. Jana	
3	Data ur./rozmię	07-07-1925	
4	Stopień wojski./tytuł	-	
5	Organizacja	AK	
6	Pracował org./jednostka	-	
7	Funkcja	-	
8	Nr. Kryża	-	
9	Źródło	Protok 1	

i

UM

AK

W-WE

WNEK Irene
zaw. Kulczyke

- w jej aktach w JPN Gdansk jest informacja: UR 7 VII 1925, brała udział w Powst. Wysz. w oddziale "Leone" na Czermielowie, gdzie 18 IX 1944 zastąpiła ciężką ranę

Zob. koresp. E2 z T. Giesielką, e-mail z 11 V 05
lp. 452/05, B98/

ok. V 05

FUNDACJA

V M

AK
1040

WNEK - KULCZYCKA IRENA

1925-1998
no. 122

uczestniczka "J22" w kolekcji A przede wszystkim
walczyła w walkach powietrznych w pułku
linii w składzie zespołu "Kadett" na
Wschód na Starym Mieście i "Germans" w
Berlinie 17. 12. 44 w czasie przeprowadzenia przez
miasto od strony zachodniej "Berliner Mauer" i powstania
w tym celu. Jemu należąca p. Stężyński otrzymała
w tym celu 1948.

Kierownik, Sędziwy Krzyż Orderu V.M.

Zob. wspomnienie
Gazeta Wyb. (STP)
20. 5. 2004

Alkoholika-
Kubicki

ELŻBIETA

YM

PK
1046

Wąskolone - Kulezyckie Grone "Zręps"
grupa Andrzej

Skład osobowy oddr. dyapur. z grupy "Andrzej"
(pożniy oddr. dyapur. "PK" - "Kolejnym PK")
d-ic oddr. dyapur. pro Wierobowki Tadew
1023 (na 27) Wąskolone - Kulezyckie Grone

zob. Wierobowki H. "Kedyw..." s. 367

i

UM

AK
W-wr

KULCZYCKA z d. Wmęk Irene

ps. "Zoska"

- A. Kozłimińska pomożmie się w sprawie jej biogr. ze środowiskiem warszawskim

Zob. Koresp. E2 z A. Kozłimińską, tel. z 27x04,
(w. 727/04, B148)

b.t. 504

i

UM

AK
W-we

WNEK Irene Kulonche
ps "Juryś"

- M. Stypułkowska - Chojecka strażniczka
meteorologicznej o miej z Zarządu Środowiska
& Żoska

Zob. List M. Stypułkowskiej - Chojeckiej do E. Za-
wackiej; koresp. F. 2 p. 606/02.

D.k. 10 02.

1. N ^{od 1948r} ^{56 13} Kulczycka 2 d. Wnek
2. I., ps. Irena c. Janina i Jodrygi
3. ur. 07.07.1925 zm. 31 IV 1998
4. st.
5. Org. AK Hwa

6. przydz. Bat i Zoska Kedyw Kolegium A 24 Radostaw

7. funkcje

8. nr ~~DK 5727/4~~ ^{Chojce Wittenli Misze Podrypeto} nr kasty 254

9. źr. protab A dok 22 Smly dok 5127 10 26 66

1. Nesoł bruk; Nesoł PRL bruk.

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21



Rozminierke - Kurbarske, wajtowicz, Chopskie Stojmirkow

Mekrolaf 2 Genty by Gaveny

T. 3518/WSK

AK
W-wa
Kedyw
Bat. Zośka

KULCZYCKA Jreza
z d. Wnek, p.s. "Jrys"
bat. "Zośka"

VI. Fotografie

1. 201j. legitym. z okresu okup., [b.d.], reprool,
bat. 2



- fot. przystała J. Podrypała 3 VI 2006 r.

Z. Swit. 2012 r.

1. WSK
Jeszcze osobowe

2. T. 3518/WSK

3.

4.

5. KULCZYCKA Irena
z d. Wrzek

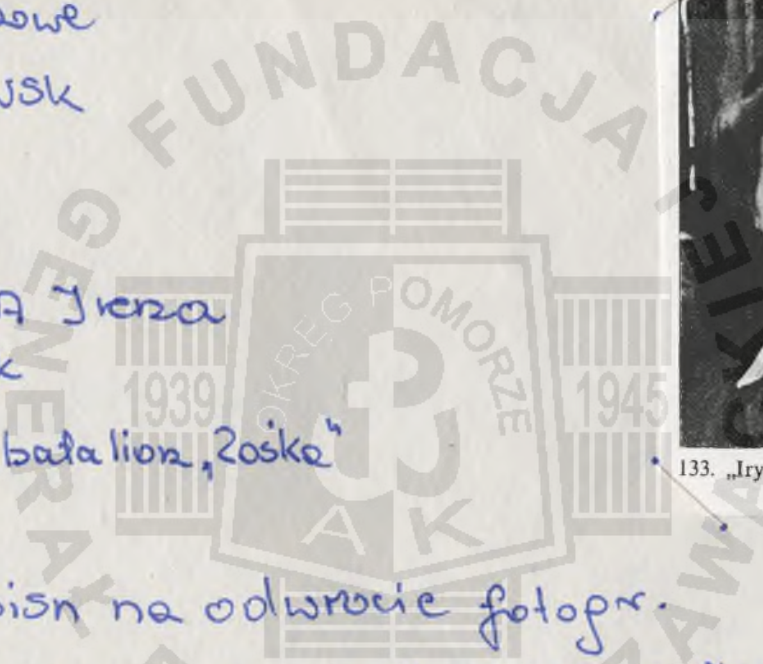
6. ps. „Ryś”, batalion „Zośka”

7.

8. Uwagi: Opis na odwrocie fotopr.

Irena Kulczycka z d. Wmgk c. Jana
ur. 07.08.1925v. Nowy Dwór Mazowiecki
Kedyw kolegium A, bat. „Zośka” z gr. Radosław
ps. „Iris”

Z. Switaj. 2013v.





13
Irena Kulczycka z d. Wątek
c. Yana w. 07.09.1925
Wosny Dwor Maroniewski.
Kedyw Kolegium A, lat.
"Koska" zgr. Radostaw
ps. "Iris"

KULCZYCKA Irene

ZESKANOWANE

